

/bb 85. budapestre érkezett.....2.folyt./vm

délután indonéz vendégeink budapest nevezetességeivel ismerkedtek meg. ellátogattak a gellért hegyre és a halászbástyára, gyönyörködtek a főváros panorámájában, majd a margit szigetet keresték fel. innen a fiastyuk utcai lakótelepre vezetett utjuk. a következő állomás a hősök tere volt, s végül a nagykörut és a rákóczi ut sarkán levő csemegeboltba is belátogattak.

sukarno asszony és kíséretének tagjai őszinte elismeréssel vettek részt a városnézés után budapest szépségéről./mti/

bb 84. író-olvasó találkozó a fővárosi szabó ervin könyvtár 28-as számú kerületi könyvtárban

1962.május 24.

1962.május 24-én a könyvtár író-olvasó találkozót rendezett a fővárosi szabó ervin könyvtár 28-as fiókjában. dobozy imre bevezetés után garai gábor, nemes györgy, simon istván és tatay sándor olvastak fel egy-egy részletet műveikből. a nagysikerű találkozóban bodor tibor előadóművész működött közre./mti/

v é g e

21.40

- 64 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 155-490, 369-500.
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1962.május 25.

bb 1. „magvas,, és „magvatlan,, bolygók - a legújabb csillagászati megfigyelések igazolják a magyar geofizikai elméletet - az elárvult pluto - előadás a bolygók belső szerkezetéről

t t z / g k v m k i

1962.május 25.

az uránia bemutató csillagvizsgáló intézetben ifj. bartha lajos, az intézet munkatársa előadást tartott a bolygók belső szerkezetéről. elmondotta többek között, hogy a föld és a hozzá hasonló, ugynevezett földtípusú bolygók - a merkur, a mars és a vénusz - meglehetősen hasonló anyagokból állnak. főleg a szilícium, a magnézium, az oxigén, a szén és a vas jellemző rájuk. az ugynevezett óriásbolygók - a jupiter, a saturnus, az uranus és a neptunus - anyagának legnagyobb része viszont könnyű elem, hidrogén és hélium, valami kevés szénnel és nitrogénnel stb.

belső szerkezetüket tekintve a földtípusú bolygók nagyjából hasonlóak a mi égitestünkhöz, sőt a vénusz szinte „égi mása,, annak ezek tehát a „magvas,, bolygók: a külső kéreg alatt van a köpeny, majd a külső mag és középen a belső mag. a marsnak azonban már nincs belső magja, sőt a merkurnak még külső mag sem „jutott,, ezek tehát a „magvatlan,, bolygók.

az óriásbolygókat viszont egy rendkívül ritka gázburok veszi körül, amely alatt az anyag sűrűsége rohamosan növekszik. huszezer-harmincezer kilométeres mélységben a nagy nyomás miatt a molekulák is szétfűződnek már és az anyag közvetlenül atomokból épül fel. a nyomás a belső magban szinte elképesztően nagy. a jupiter középpontjában például legalább tízmillió, de az is lehet, hogy harmincmillió atmoszféra.

elmondotta végül az előadó, hogy vannak már megfigyelések az egyes bolygók mágneses terének erősségére is. a marsé például tizszerte gyengébb, a jupiteré pedig tizszerte erősebb, mint földünké, a vénuszé viszont nagyon közel áll hozzá. az előadó kiszámította, hogy egyedülálló professzornak a mágnesség okaira vonatkozó elmélete szerint milyen erős mágneses térrel kell rendelkezniük az egyes bolygóknak és ezek az eredmények feltűnően egyeznek a megfigyelt értékekkel. ez pedig az új magyar geofizikai elmélet újabb igazolása.

az egész előadásban csak a plutóról nem hangzott el egyetlen közelebbi adat sem. ez a kicsiny, a naptól igen távol szakadt bolygó ugyanis eddig szinte teljesen ismeretlen a tudomány előtt. lehet, hogy nem is igazi bolygó, hanem csak a neptunus megszökött holdja. csupán annyi biztos róla, hogy társtalanul, sem a földtípusú, sem az óriásbolygók közé nem sorolhatóan, mostohatestvérként teljesen magára hagyatva kering immár sok évmillió óta a világmindenség végtelen térségében./mti/

Zseli

- 1 -

bb 2. a frontbetörés és a rómeó és julia a budapesti filmstudio két ujdonsága

i di/hné vm sr

1962.május 25.

a budapest filmstudioiban két újabb rövidfilmmel gazdagodott az év eddigi „termése”, szemes marianne, az állami operaház rómeó és julia előadásáról készített kisfilmet, tíz percbe sűrítette a világhírű balett legszebb, legkifejezőbb jeleneteit. filmjét június 7-én mutatja majd be a pesti híradó mozi.

knoll istván rendező és barcs sándor operatőr frontbetörés című filmjükön végzik az utolsó „simitásokat”, az ujdonság az orvosmeteorológia fiatal tudományából merítette témáját, s azzal foglalkozik, hogy az időjárás, egy-egy frontbetörés milyen hatást gyakorol az emberre./mti/

- . -

bb 3. zsebbe gyűrhető cipő

vid hné vm szf

1962.május 25.

az első szegedi cipő és csizmakészítő ktsz a letűnőn lévő ősi lábbeli, a csizma helyett mindinkább modern férficipők gyártására tér át. az idén exportra 20.000 pár, közöttük jelentős mennyiségű divatos, vágott orru cipőt készít. a legújabb fazon a hosszú, hegyes orru, turridu elnevezésű típus, valamint a pehelykönnyű, hajlékony, akár zsebbe is gyűrhető férficipő. ez is bőrből készül, egy párnak a súlya azonban alig haladja meg a 30 dekát./mti/

- . -

bb 4. magyarországi állatvilága a jégkorszaktól napjainkig - újabb kiállításokra készül a természettudományi múzeum

i cs/j vm ká

1962.május 25.

ez év júliusában a nemzeti múzeum épületében új, nagyszabású ásványtani kiállítást nyit meg a természettudományi múzeum. az előkészületekről dr. székessy vilmos, a múzeum főigazgatója adott tájékoztatást. elmondotta, hogy az 1956-ban nagy kárt szenvedett, régi ásványtani kiállítási gyűjteményanyagát az országos földtani intézet és számos külföldi tudományos intézmény adományaival kiegészítették és most a régi és korszerűbb körülmények között, s ujszerű rendezésben mutatják be nagyközönségnek.
/folyt.köv. /

- 2 -

/bb 4. magyarországi.....1.folyt./vm

ugyancsak az idén - valószínűleg októberben, a múzeumi hetek alkalmával - nyitják meg az ember származása és az őskor embere című kiállítást. a forgatókönyvek, a rendkívül gazdag leletanyag és a dokumentumok ezrei máris várják a rendezőket.

a szinte teljesen elpusztult, hírneves afrika-kiállítás helyén építi fel a múzeum a legnagyobb és a legkorszerűbb állandó kiállítását, amely magyarországi állatvilágát, az állatvilágnak a jégkorszaktól napjainkig terjedő időszakban tapasztalt fejlődését mutatja be. a 18 óriás diorámában többszáz egykori és mai állatot, érdekes állatcsoportokat látnak majd a közönség természetes nagyságban, művészi preparálva, természetes környezetükbe helyezve. a szakemberek szerint ez a kiállítás - az állat-és a növényvilág dialektikus egységének szemléltetésével, főleg pedig az egyes vidékek jellegzetes állatvilágának élethű bemutatásával - múzeológiai szenzációnak ígérkezik nemcsak hazai, hanem külföldi viszonylatban is./mti/

- . -

bb 5. a televíziógyártás idejei „slágere”: az alba regia - szalagon a négy kerék meghajtású traktorok - gyors menetvágás 20 másodperc alatt - újabb korszerű cikkek jutottak el a sorozatgyártásig

i sl/ke vm sze

1962.május 25.

a gépipari üzemekben a műszaki színvonal javulásával az új cikkek kibocsátása is meggyorsult. az iparágban átlagosan az évnek minden napján elkészül egy-egy új gyártmány mintapéldánya, közülük azonban csak az tarthat számot nagyobb érdeklődésre, amely a lehető leggyorsabban eljut a vásárlóhoz. az idén sok területen megrövidítették a sorozatgyártáshoz vezető utat és újabb korszerű cikkek üzemszerű gyártására készült fel az ipar.

az általános gépipari igazgatósághoz tartozó üzemekben tavaly 37 teljesen új gépet és berendezést találtak alkalmasnak a sorozatgyártásra, ezeknek egy része az idén már megjelenik a nemzetközi piacon. a kőbányai vas-és acélöntőde máris megkezdte olyan gépsorok gyártását, amelyek husz-harminc féle gyümölcs feldolgozására tehát mosására, osztályozására, zuzására, sűrítésére és a gyümölcslé csomagolására alkalmasak.
/folyt.köv./

- 3 -

Zel.

/bb 5. a televíziógyártás.....1.folyt./vm

bár a sorozatgyártás csak nemrég kezdődött el, a szovjetunió, csehszlovákia, románia és india máris érdeklődik a gépek iránt.

a mezőgazdaság számára is több új géptípus sorozatgyártását kezdik meg az idén, köztük a d-4-k-70-es traktorét, amely a maga nemében egyedülálló a magyar mezőgazdaságban. a legnehezebb terepen is ugyanolyan könnyedséggel jár, mintha lánctalppal volna felszerelve, pedig csak kerekei vannak, s járását azzal könnyítik, hogy mind a négy kerekét közvetlenül a motorhoz kapcsolják. a 70 lóerős, négy kerékmenajtású traktor első példányai éppen a napokban kerültek a gyár szerelőszalagjára, a hónap végéig husz, az idén pedig összesen 400 ilyen traktor készül nagyrészt hazai használatra.

a kőbányai szerszámgépgyárban mikola istván találmánya alapján különleges menetvágó berendezés sorozatgyártására készülnek. azokon az esztergapadokon, amelyekre ilyen szerkezetet felszerelnek, menetvágáskor a dolgozónak csak egy gombot kell megnyomnia, s a gép a munkával összefüggő valamennyi mozgást önműködően elvégzi, ezzel egy-egy csavarment vágásának ideje a szokásos 3-4 percről 20 másodpercre csökken.

a televízió gyártás idején „slágere”, az alba regia nagy képcsőves készülék, a székesfehérvári villamosági televízió-és rádiókészülékek gyárának újdonsága, az alba regia exportra 59, belföldre 53 centiméteres képcsővel készül, s rendkívüli érzékenysége nagy távolságokról történő vételre is alkalmassá teszi. a készülék elrendezése a hazai közönség számára szokatlan, mert a képcső ezuttal nem a doboz közepén, hanem annak baloldalán foglal helyet, jobboldalt pedig a három hangszóró egyike helyezkedik el. az alba regiat automatikus feszültségszabályozóval is ellátták, amely áramingadozás esetén is lehetővé teszi a jóminőségű vételt. a próbasorozat most készül, a negyedik negyedévben pedig megkezdik a tömeges gyártást s az év végéig néhány ezer készülék már megjelenik a boltokban./mti/

-./-

- 4 -

bb 6. japán jelentkezés a budapesti nemzetközi borversenyre

i so/sze vm ká

1962.május 25.

a tokaji, s a többi kiváló magyar borok világhíre lehet a legfőbb oka annak, hogy a budapesti borversenyek rövid idő alatt nagy tekintélyre tettek szert a világ bortermelői és borkereskedői körében. az érdeklődést az is magyarázza, hogy hazánkban dolgozták ki azokat a vizsgálati módszereket, amelyeket csekély módosítással általános bevezetésre javasolt a borászok világszervezete. ilyen előzmények után a rendezők joggal számítottak rá, hogy az ősszel megrendezésre kerülő budapesti nemzetközi borversenyen már képviselteti magát a világ csaknem valamennyi jelentős bortermelő országa. a megnyilvánuló érdeklődés azonban még a rendezőket is meglepte. már eddig 164 fajta bort neveztek be kilenc ország termelői, illetve kereskedői. figyelemre méltó, hogy a törzsvendégnek számító osztrák, olasz, francia borászok mellett az idén először neveztek legjobb italaikkal a spanyolok, a portugálok és a japánok./mti/

- . -

bb 7 villanyszerelés „termosszal”, és szegverő szerszámmal - lakásonként félnapos előny az új módszerrel

i sb/tr vm ki

1962.május 25.

a budapesti villanyszerelő vállalatnak sok gondot okozott, hogy télen és tavasszal nagyon megkeményedett és a hajlításnál megrepedezett a műanyagbevonatu vezetékek szigetelése. ezért már akkor is abba kellett hagyni a munkát, ha a hőmérő még öt fokos meleget mutatott. az idén azonban több épületben már császár géza technikus ujitása segítette a szerelők folyamatos munkáját. samottal bélelt kis szekrényeket készítettek és ezekben helyezték el a műanyag vezetékterecskéket, reggelenként felmelegítették a szekrényt és ez a kis berendezés, akár csak a termosz, egész nap melegen tartotta a terecskét és a méret-szerint levágott vezetékdarab sem hűlt ki addig, amíg fel nem szerelték. az őszre már valamennyi brigádot ellátja a vállalat az újfajta termoszal.

a villanyvezetékek elhelyezését is egyszerűsítették az ujitók. eddig gipszel rögzítették a műanyag-szigetelésű vezetékét a falba vésett horonyba. sebestyén ferenc mérnök javaslatára azonban új szerszámot készítettek, amelynek segítségével szeggel erősítik fel a vezetékét. ezzel a szerszámmal még a legkeményebb téglába, sőt a betonfalba is be tudják verni a szeget. az új módszer olcsóbb és gyorsabb, s ezért lakásonként átlagosan fél nappal hamarabb be tudják fejezni a szerelést. így az idén összesen 24.000 órai munkát takarítanak meg a budapesti lakások villanyvezetékeinek felszerelésénél./mti/

- 5 -

Ziel

bb 8. jól kötött az őszibarack, bőven fűrtös a csiri-szőlő a sasnegytől budaörsig húzódó domboldalokon - hogyan teljesíti a sasad termelőszövetkezet a 27.6 milliós bevételi tervét?

1 cs/hné vm ká

1962. május 25.

a sasnegytől budaörsig húzódó szőlős-őszibarackos domboldalak, lankák rózsaszínű és fenér virágpompájukat zöldre váltották, s a lombok között már megjelentek az apró gyümölcskezdemények. a határszemle eredménye kedvező: a barackosok mindenütt bőven bírágoztak, s általában jól kötöttek termést. a vidék jellegzetes szőlőfajtája a csiri-szőlő, erős hajtásokat növeszt, a tőkék bőven megrakodtak kis fűrtökkel. számottevő fagykár nem érte a vidéket.

ezen a tájon gazdálkodik budapest két legjobb kertészeti szövetkezetéből: a beloianniszból és a március 15-ből alakított sasad termelőszövetkezet tagsága. a kezdeti zökkenők után máris beigazolódt, hogy az egyesítés révén a gazdaságosabb termelésnek, a valóban nagyüzemi munkaszervezésnek sok tartaléka tárul fel. az előnyöket főleg a jó képzettségű irányító szakemberek munkáján, a beruházások koncentráltabb felhasználásán a gépesítés, valamint a korszerű termelési módok gyors elterjedésén lehet lemérni. a két szövetkezet múlt évi nyersbevétele együtt 24 millió forint volt, az idei közös terv 27.6 millió forintot ír elő, ennek első félévi hányadát valószínűleg már május végére teljesítik. a teljesítés biztosítékai közül elsőnek kell említeni a 42.000 négyzetméter alapterületű üvegházi gazdaságot, amellyel nemcsak budapest, hanem egyúttal az ország legnagyobb hajtató kertészete lett a sasad. a primőrök közül most a paradicsom érik a legnagyobb területen: az első szállítmányokat még a héten piacra viszik. a szabadföldi salátából eddig több mint százezer fej, spenótból másfél vagonnyit adtak a főváros ellátására.

a másik erős támasza a közös gazdaságnak a gyümölcsstermesztés, illetve a gyümölcsfacsemete és a szőlőoltvány előállítás. termő őszibarackosuk jelenleg csak 55 hold, de erről is 10-12 vagonnyi termést várnak az idén. a legutóbbi esztendőben 130 hold öreg őszibarackos, továbbá 10 hold kiritkult szőlő helyén telepítettek újat. az idén további 50 holdra őszibarackot, 13 holdra csemege-szőlőt és öt holdra ribizkét telepítenek.

/folyt.köv./

β

Zell

/bb 8. jól kötött....1.folyt./vm

a hirneves csiri-csuriból őszre 240.000 oltványt nevelnek. ennek nagyrészt más budavidéki és pesti termelőszövetkezeteknek adják át csemege-szőlőtelepeik felújítására.

ugyancsak jelentős gazdasági ággá fejlődött a sasad tsz-ben a baromfityesztés. jelenleg 5500-as leghorn és hampshirei törzsállományuk van. a most növő 10.000 jércét a tojóállomány megifjítására, illetve növelésére szánják. az év folyamán 130.000 huscshibét nevelnek fel, nagyrészt már korszerű, battériás rendszerben.

az idei beruházások közül kiemelkedik a 6000 négyzetméternyi előregyártott üvegház-rendszer felépítése. a német demokratikus köztársaságban gyártott üvegházrendszert az ősz folyamán helyezik üzembe. a körülbelül 7.5 milliós beruházásra a sasad tsz-nek megvan a pénze, s az új létesítmény jó kihasználásához szükséges kellő számú szakembere is. a tervezett új hajtató telepet talajfűtő, ésőtető-öntöző és önműködő szellőztető berendezéssel látják el./mti/

-7-

Zell

bb 15. olajtűzeléssel égetik ki a herendi porcelánt - Leállítják a félévészázados fatűzelési kemencéket

vid szf/te-lm -cz

1962. május 25.

a herendi porcelángyár veszprém megye utolsó üzeme ahol még fával fűtik a kemencéket érthető a ragaszkodás a több mint félévészázados hőfejlesztőkhöz, hiszen a porcelán égetése rendkívül bonyolult, kényes dolog, nagy szakértelmet kíván, s alaposan meg kell fontolni minden újítást. a gyár korszerűsítésén dolgozó szakemberek azonban megállapították, hogy a fafűtés ma már a porcelánkészítésnél is elavult. főleg azért, mert a régi kemencéket helyszűke miatt nem lehet műszerezni, ezenkívül túlságosan nagy az üzemeltetési költségük.

a gyári szakemberek tervei alapján most kisebb kísérleti kemencét építettek, amelyet olajfűtésre rendeztek be. a fűtőtérbe fuvókákon át permetezik be az olajat, s a fűtőanyagot lánggra lobbantva egyenletes, nagy hőmérsékletet érnek el. az új módszer előnye, hogy az olaj mennyiségétől függően, tetszés szerint változtatják a hőmérsékletet, s akár 1.400 celsius fokig is hevítik a kemencéket. az újítás máris népszerű, mert a porcelánégetőket fáradságos, nehéz munkától kíméli meg. jelenleg ugyanis kézzel rakják be az ötven-hatvan fokos meleget árasztó kemencébe a porcelántárgyakat. az olajtűzelésnél kocsira rakják majd a nyers tárgyakat és a síneken guruló „járművet”, betolják a kemencébe, majd a kiegészítés után kihúzzák onnan.

a jól bevált kísérleti kemencén szerzett tapasztalatok alapján egyszerre 50-60 kiló porcelánt befogadó olajfűtési kemencéket építenek./mti/

--

bb 16. tíz mázsa lucernaszénát ad holdanként az egykori futóhomok

vid /j-lm ká

1962. május 25.

somogyban mintegy 150.000 holdnyi a savanyu talaj és mezőgazdasági művelésre alig alkalmas homok. a 25.000 holdas lábodi állami gazdaság nagyrésze is hasonló összetételű, ahol a legfontosabb növények, a gabona és kukorica, igen gyér termést adnak. a felszabadulás után megkezdődött tervszerű talajjavítás eredményeként évről-évre nagyobb homokterületet állítanak a termelés szolgálatába. a lábodi állami gazdaságban a lápi mészszel és humuszos tőzeggel javított, homokos földek kalászosokból holdanként a 10-12 mázst is megadják, kétszeresét a felszabadulás előttinek. a kapások szintén magasabb hozammal hálálják meg a javítást, s a lucerna már éppen olyan főnövény lett, mint a megye legjobb lucernatermő vidékén, a kapos völgyében. az 1300 holdon elvetett lucerna és lóhere a kedvezőtlen tél és koratavas ellenére szépen fejlődött. a most kezdődött kaszálás azt mutatja, hogy holdanként 10 mázsa lucernaszénát takaríthatnak be az egykori futóhomokról./mti/

9.57

--
a

li

bb 9. a kulturáltabb, gondozottabb újpestért - a 4. kerületi tanács kezdeményezése a pártkongresszus tiszteletére

vid/hné szb sr

1962. május 25.

a 4. kerületi tanács legutóbbi ülésén többek között arról tárgyalt, hogyan lehetne újpest városképét javítani, a kerületet kulturáltabbá, gondozottabbá tenni. az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy a tanácsstagok - a társadalmi erővel, a lakossággal összefogva - sokat tenetnek a városkép javításáért, a kerület szépítéséért. az ülésen hozott határozat értelmében a tanácsstagok vállalják, hogy a lakóbizottságok segítségével a 8. pártkongresszus tiszteletére széleskörű társadalmi akciót kezdeményeznek. ennek célja a lakóházak csinosítása, az épületek előterében virágültetés, az utcák, a járdák, az utak eddiginél gondosabb tisztántartása, füvesítés, a parkok szépítése, a házakon belüli fokozott tisztaság és rend biztosítása.

mindezeknek a közérdekű feladatoknak megoldását jelentősen segíti az a csaknem 450 szocialista szerződés, amelyet a házkezelési igazgatóság különféle alkalmi, társadalmi munkák végzésére eddig kötött a lakóbizottságokkal, valamint a több mint száz lakóépület társadalmi gondozásáról szóló megállapodás. máris van több példa arra, hogy a kerület lakossága magáévá tette a tanácsülés kezdeményezését. a sörégyvár utcában mintegy 800 négyzetméter hideg aszfaltjárdat építettek társadalmi összefogással és 30 facsemetét ültettek. tervbe vették ugyanitt a bokrosítást is. a szőfia és az ankara utca mindkét oldalán szintén a lakók építenek hideg aszfaltból gyalogjárdat. a földmunkákat már meg is kezdték.

a kerületi tanács végrehajtó bizottságához naponta érkeznek újabb jelentések, hogy mivel járul hozzá egy-egy lakóház, üzem, gyár vagy vállalat kollektívája a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlás teljesítéséhez, újpest kulturáltabb, szebb, gondozottabb városképének kialakításához. /mti/

--

bb 10. sorozatban gyártják a hordszárnyas motorcsónakot - szárnyas vizibuszt is készítenek a váci hajógyárban

vid szf/sze szb

1962. május 25.

a magyar hajó- és darugyár váci gyáregysége termékeinek túlnyomó többségét - 85 százalékát - külföldön értékesíti. a gyár kisebb-fajta vízijárművei olyan nemzetközi hírnévre örvendenek, hogy ma már a tengeri mentőcsónakok tekintélyes részét is vácotti rendelik meg a nagy tengerparti országok. a hagyományos vízijárműveken kívül minden évben újfajta közlekedési eszközök is készülnek vácotton. /folyt.köv./

8.15

- 9 -

li

bb 10. /sorozatban gyártják... folyt./- szb

Jelenleg az európa-szerte közkedvelt vizibuszoknak egy nagyobb méretű változatán dolgoznak, amely nemcsak befogadóképességével, hanem kényelmesebb berendezésével is felülmulja az eddig gyártott típusokat. A júniusban vizrekerülő új vizibusz csehszlovákia megrendelésére készül. megkezdtek a legújabb fajta turamotorcsónak gyártását is. a némileg módosított formájú csónaktestet „ hordszárnyakkal, „ szerelték fel. a hajótörzsről vízbe mélyedő rudakra szerelt szárnyak teljesen kiemelik a csónaktestet a vízből. mivel így a víz ellenállása megszűnik, a csónak menetsebessége a szokványos motorcsónakokéhoz képest 30 százalékkal növekszik. a nixi elnevezésű szárnyas csónakból az idén ötvenet szállítanak a szomszédos országokba. ez a konstrukció adott lehetőséget a vizibuszok sebességének jelentékeny növelésére is. a nixi-hez hasonló első szárnyas vizibusz gyártását rövidesen megkezdik, s ezzel új, korszerű járművet adnak a folyami és a tengerpartmenti közlekedésnek. /mti/

-. -

bb 11. regények, színművek, cikkek, levelek - száznegyven kötetben - megjelenik jókai mór műveinek kritikai kiadása - új könyvsorozat indul: a magyar mezőgazdaság termelőszövetkezeti kiskönyvtára

ö v-ie/tr szb sr

1962. május 25.

az akadémiai kiadó megkezdte jókai mór műveinek kritikai kiadását. az első kötetek már a közeljövőben, július elején megjelennek. a 140 kötetre tervezett sorozatban nemcsak az író regényei, novellái, hanem színművei, cikkei és levelei is napvilágot látnak. évente 8-10 kötetet bocsátanak ki, a teljes sorozat kiadását körülbelül 14 év alatt fejezik be.

a sorozat két változatban készül. a selyemripsz kötésű kritikai kiadás az egyes művek hiteles szövege mellett tartalmazza a szövegváltozatokat a mű keletkezésének körülményeit, az egyes írásokra vonatkozó irodalom bibliográfiáját. az egész vászonkötésű népszerű változatban csak a hiteles szöveg és a szövegben előforduló idegen kifejezések, tájszavak magyarázata található. a kritikai kiadás kötetei előreláthatólag 45, a népszerű kiadásé pedig 25 forint körülbelül áron kerülnek forgalomba. mindkét változat képekkel, dokumentumokkal illusztrálva jelenik meg, az illusztrációk között számos, jókai által készített rajz is szerepel. a sorozat a regényekkel kezdődik, majd a novellák következnek. a kötetek megjelenési sorrendje általában a megírás időrendjét követi. a közeljövőben megjelenő első három kötet: hétköznapok, erdély aranykora, valamint egy kötetben a fehér rózsá és a janicsárok végnapjai.

/folyt.köv./
8.20

- 10 -

le

bb 11. /regények, színművek,.... folyt./- szb

új könyvsorozat kiadása kezdődött meg a termelőszövetkezeti vezetőket és tagokat legjobban érdeklő kérdésekről „a magyar mezőgazdaság termelőszövetkezeti kiskönyvtára, „ címmel. a sorozatot, amelynek kötetei a szövetkezeti gazdálkodás egy-egy fontos problémáját tárgyalják, a mezőgazdasági kiadó bocsátja közre.

most jelent meg a sorozat első két kötete. „a talaj termelékenységének növelése, „ című munka szerzői blascsók gyula, dr. lammel kálmán, dr. láng géza és dr. prettenoffer imre. a könyv a talajvédelem, a talajjavítás, a szerves trágyázás és a műtrágyázás szerepét és legjobb módszereit ismerteti. a második kötet, a „házi építőbrigádok kézikönyve, „ - karsai ferenc és gulyás zoltán munkája - sok segítséget nyújt azoknak a szövetkezeteknek, amelyek a maguk erejéből építkeznek.

a sorozat következő kötetei: korszerű módszerek a növénytermesztésben, a nagyüzemi öntözés technikája és szervezése, a szarvasmarhatenyésztés árutermelésének növelése, gazdaságos sertéshústermelés, a nagyüzemi zöldségtermesztés szervezése. valamennyi még a nyár folyamán megjelenik, kötetenként tíz forint körüli áron. /mti/

-. -

bb 12. olcsóbb, könnyebb és jobban szigetelt téglából készül az épületefödém - új gyártmány a törökbálinti téglagyárban

vid szf/te szb

1962. május 25.

a lakóházak mennyezetét általában betonból készítik, ez azonban nagyon munkaigényes, költséges eljárás. az ország egyik legkorszerűbb téglagyárában, törökbálinton új módszert kísérleteztek ki a gazdaságos, gyors földemépitésre. a szokásosnál jóval bővebb üregű téglalemezeket készítettek. az üreges födémteglákon gömbvasat vezetnek át, a téglasort a szükséges nagyságban ezekkel a vasakkal tartják össze, a téglák vájait pedig betonnal öntik ki. az ilymódon készült téglagerendák tartják az ugyancsak lyuggatott szerkezetű födémlemezeket, amelyekre a mennyezetet befedik. az új módszernek elsősorban az az előnye, hogy jelentősen növekszik a födém hő- és hangszigeteltsége, ezen kívül lényegesen olcsóbb és könnyebb a betonnál, tengerbíróképessége a célnak „megfelelő, „ a vakolatot pedig jobban tartja, mint a beton. a törökbálinti üzemben a tervek szerint az idén mintegy 150.000 üreges födémteglát és 10.000 hozzávaló elemet gyártanak. a már több helyen sikerrel kipróbált új építési módszert a gyár a budapesti ipari vásáron is bemutatja. /mti/

-. -

9.05

- 11 -

le

bb 14. egy év alatt hatszáz nógrádi bányász épített saját házat, száz vásárolt autót

vid szf/tr-lm -cz

1962. május 25.

egy éve dolgoznak az új normák szerint a nógrádi szénmedence bányászai. most már teljes esztendő termelési és munkabéremeredményei igazolják, hogy a bányabeli termelékenység növekedése közvetlen jó hatással van a bányászok életszínvonalára is. az új műszaki normák alapján számos nógrádi bányásznak emelkedett a havonkénti átlagos keresete kétezeröttszáz-háromezer forint fölé.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének nógrádi trösztbizottsága nemrég vizsgálta a bányászok életkörülményeit és úgy találta, hogy a bányászcsaládok mind többet költenek az életet szépítő, a házimunkát könnyítő dolgokra. a múlt év májusától mostanáig négyszáz nógrádi bányászcsalád vásárolt televíziót, s két-háromezerre tehető azoknak a családoknak a száma, amelyeknek háztartása rádióval, mosógéppel, padlókefélgéppel, porszívóval és hűtőszekrényvel egészült ki.

figyelemreméltóan meggyorsult a megyében a családházat építő és személygépkocsit vásárló bányászok száma. egy év alatt hatszáz, az előző évet is hozzászámítva ezer nógrádi bányász épített kertes saját házat. legtöbbször a salgótarjáni járás bányász-községeiben százan vásároltak személygépkocsit alig több mint egy év leforgása alatt. most is csaknem száz bányásznak van bent gépkocsivásárlási kérelme az autókereskedelmi vállalatnál. az autótulajdonos bányászoknak kb. fele fizikai, fele műszaki dolgozó /mti/

--

bb 17. új berendezésekkel javítják a nemesacélok minőségét diósgyőrött

vid szf/n-lm -cz

1962. május 25.

a Lenin kohászati művekben az idén és az ötéves terv hátralevő éveiben jelentősen fokozzák a kovácsolt nemesacélok gyártását. ennek megfelelően bővítik ezeknek a drága acélfajtáknak hőkezelési lehetőségét is. ezért három új, nagyobb befogadóképességű korszerű hőkezelő kemencét építenek. a kemencék építése már a befejezéshez közeledik, az év első felében valamennyit üzembehelyezik. az új berendezésekkel évente mintegy/tonna kovácsolt nemesacél minőségét javítják meg./mti/ /2000

--

le

bb 13. „helyeseljük az indonéz nép igazságos felszabadító harcát,, - szolidaritási gyűlések a városokban és falvakban

ő vidéki/hné szb sr fm

1962. május 25.

a szolidaritási hónap alkalmából országsszerte folytatódnak a gyarmati népek függetlenségét követelő, a magyar dolgozóknak az elnyomottak iránti segítőkészségét kifejező békegyűlések és más összejövetelek. ezeken az előadók szavai után majdnem mindenütt szót kérnek a hallgatók is; munkások, dolgozó parasztok, értelmiségiek ítélik el a gyarmatosítás minden formáját, az imperialista hatalmak mesterkedéseit, amelyekkel a fiatal, független országok önállóságát, szabadságát veszélyeztetik. sokhelyütt állást foglalnak a nyugatiráni kérdésben is. hangot adnak népünk véleményének: „helyeseljük az indonéz nép igazságos felszabadító harcát,, a szolidaritási gyűlések résztvevői az ország minden részéből táviratokat küldenek az országos béketanácshoz, amelyekben azt kérik, hogy juttassa el az illetékes fórumokhoz tiltakozásukat.

nógrád megyében a hazafias népfront, a nőtanács, és a vörös-kereszt falusi szervezetei esti beszélgetéseken, kisgyűléseken tájékoztatják a termelőszövetkezeti parasztságot az elnyomott népek, nemzetek felszabadító mozgalmairól. a balassagyarmati járásban mintegy háromszáz kisgyűlést tartottak a népfront és a nőtanács aktivistái. a falvakban és üzemekben sikeresen árusítják a szolidaritási bélyegeket. eddig százezer forint értékű bélyeget vásároltak a nógrádi munkások és dolgozó parasztok.

borsod megye városaiban és községeiben eddig 120 gyűlésen ismertették a gyarmati népek életét és függetlenségi harcát. ezeken az összejöveteleken sok szó hangzott el a leszerelésről, a moszkvai leszerelési és békevilágkongresszus jelentőségéről. a megye lakossága sokezer forint értékű szolidaritási bélyeget vásárolt. ezenkívül számos üzem és vállalat kisebb-nagyobb adományt ajánlott fel a függetlenségüket küzdő népek megsegítésére.

a csongrád megyei üzemekben, tsz-ekben és falusi művelődési otthonokban is számos békegyűlésen méltatták a gyarmati népek függetlenségi harcát. a tanácstagok beszámolókon a választók tízezerei fejezték ki együttérzésüket az elnyomottakkal. több ifjúsági gyűlésen afrikai fiatalok is résztvettek és felszóltak. szegeden, hódmezővásárhelyen, csongrádon nagygyűléseken követelték az általános és teljes leszerelést, a gazdaságilag elmaradott népek segítségét. a népfront, a nőtanács és a vörös-kereszt aktivistáitól eddig csaknem ötvétezer forint értékű szolidaritási bélyeget vásároltak csongrádban.

/folyt.köv./
9.32

le

bb 13. /,, helyeseljük... 1. folyt./- szb

békés megye valamennyi városában, községében és jelentősebb tanyaközpontjában is rendeznek gyűléseket. a mezőkovácsházi járás minden termelőszövetkezeti községében békenapot tartanak, egy-egy kisgyűlésen százan, - százötvenen hallgatják a népfront-aktívák előadásait, s tucattal küldik - továbbítás végett - a leveleket, táviratokat az országos béketanácshoz, gyors ütemben fogynak a szolidaritási emlékbélyegek, békéscsabán például csupán a hazafias népfront városi aktívái két nap alatt huszezer forint értékű bélyeget adtak fel.

komárom megye minden községében szolidaritási bizottságot alakított a hazafias népfront, ezeknek tagjai - a népfrontbizottsági, a nőtanácsi és a vöröskeresztes aktivisták, - mintegy ezren esténként ellátogatnak a családokhoz, s elbeszélgetnek a gyarmati népek helyzetéről, az aktivisták 35.000 forint értékű szolidaritási bélyeg eladására vállalkoztak és ennek jórészét már megvették a községek lakói, a megye üzemeiben, bányáiban is a szakszervezeti aktivisták már eladták a bélyegek többségét.

győr-sopron megyében a vöröskeresztes aktivistáktól 16.000 forint értékű bélyeget vásároltak és újabb négyezer forint értékű bélyeget igényeltek, hasonlóképpen huszezer forint értékű bélyeget adtak el a nőtanács aktivistái, a hazafias népfront-szervezetek eddig tízezer forint értékű bélyeget árusítottak a falvakban, a megye lakosságának szolidaritása a gyarmati népek iránt azonban nemcsak a bélyegek vásárlásában mutatkozik meg, a hazafias népfront megyei bizottságához például a soproni járásból több mint száz levél érkezett, amelyben társadalmi szervek, üzemek és egyének emlélik fel szavukat a gyarmati népek felszabadítása érdekében, győri a színészek-újságírók futballmérkőzésének bevételét a szolidaritási alapra ajánlották fel.

a szolidaritási hónapban szabotcs-szatmár megyében is megélték a békeagitáció, a hazafias népfront-bizottságok békegyűlésein sok ezer résztvevő előtt ismertették a szolidaritási hónap jelentőségét, a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, a gyűlések résztvevői táviratokban fejezték ki együttérzésüket a gyarmati népek felszabadító harcaival, a nőtanácsok aktivistái kisgyűléseken családlátogatásokon beszélgetnek a lakossággal, több helyen - a bélyegvásárláson kívül - készpénzadományok is összegyűltek, nyírbogát községben például a bélyegekből befolyó összegén kívül még 350, a csengeri járásban pedig mintegy ötezer forintot fizettek be az országos szolidaritási bizottság csekk-számlájára, a bélyegekből eddig több mint huszezer forint értékűt adtak fel a megyében.

dunaujváros felhozói ugyancsak 20.000 forint értékű bélyegvásárlással támogatták az elnyomott népek felszabadító mozgalmát.
/mti/

9.50

bb 18. szabadföldi sorozatmérésekre alkalmas párolgásmérőt szerkesztettek készthelyen

vid j-lm ká

1962. május 25.

az új öntözőtelepek kialakításánál, a növények tápanyag-ellátását vizsgáló kísérleteknél és a kórélettani kutatásoknál mind nagyobb szerepe van a növényi párolgás mérésének, ez mindeddig problémát okozott a szakembereknek, az ismert berendezésekkel ugyanis csak a laboratóriumokban - a levágott növényi részeket tudták mérni, s így csak megközelítő adatokat kaptak a szabadföldi párolgásról.

borka gyula, a készthelyi akadémia munkatársa új típusú párolgásmérőt készített a száraz és nedves hőmérséklet mintájára, berendezése a laboratóriumi és szabadföldi sorozatmérésre egyaránt alkalmas, pontos adatokat szolgáltat anélkül, hogy a növényeket el kellene mozdítani eredeti helyükről, az új típusú mérőkészülék sorozatgyártását már megkezdték a kecskeméti finommechanikai vállalatnál, ahonnan még ebben az évben száz darabot kap a kísérleti intézet, rövidesen a lipcsei kutató intézetbe is szállítanak az új mérőberendezésből./mti/

--

bb 19. hat műanyag-falu a balaton parton és a bakonyban

vid szf/tr-lm -cz

1962. május 25.

a szot üdülési és szanatóriumi főigazgatósága a balatoni és a bakonyi üdülőhálózat fejlesztésére tavaly csopakon, balatonlellén és balatonogláron műanyagházakból kialakította az első, úgynevezett szot-campingokat, a kis műanyagházikókat azoknak az üdülőknél a szomszédságában állították fel, amelyeknek ivóvízellátása villanyvilágítása, nagy konyhája, étterme van, a kényelmesen berendezett két személyes kis házakat hamar megkedvelték a beutaltak, az érdeklődést bizonyítja az is, hogy a vendégek többsége a zajosabb nagy üdülők helyett szívesebben választja a campingot, az idén a három meglévő balatonparti szot tábort tovább bővítik, valóságos kis műanyag-faluvá fejlesztik, alsóörsön új házcsoportot építenek a szot üdülő szomszédságában, itt már szombatonként nemcsak két, hanem több tagú családok elhelyezéséről is gondoskodni tudnak egy-egy lakrészen.

a bakonyban, zircen és bakonybélen a tájba illeszkedő élénk zöldszínű műanyagházakból az idén felépül az első két rdei tábor is./mti/

0.04

- 15 -

le

bb 20. esőztető berendezéseket javító állomást állítottak fel kunhegyesen

vid j szb ká

1962. május 25.

szolnok megyében, ahol mintegy 90.000 hold öntözésével ellensúlyozzák a száraz, aszályos nyarakat, nagy szerep jut az esőztető berendezéseknek. a kertészettel foglalkozó és takarmánytermelő szövetkezetekben mintegy 120 ilyen berendezés üzemel. ebben az évben újabb nyolcmillió forintot költöttek esőztető berendezések vásárlására. néhány szövetkezetbe már megérkezett a nagyteljesítményű, 32 szórófejes mannesman gép, amellyel egy nap alatt 30 holdra képesek 35 milliméter csapadéknak megfelelő vizet permetezni. az esőztető berendezések nagyobbarányu elterjedése speciális javítóállomás felállítását tette szükségessé. a kunhegyesen létrehozott szerviz állomás szakemberei szolnok és a szomszédos északi megyék 70 termelőszövetkezetének esőztető gépeit javítják. /mti/

bb 21. hatszáz dunaujvárosi brigád versenyez a szocialista címért

vid szf/tr szb

1962. május 25.

most összesítették a dunaujvárosi üzemekben, vállalatoknál, intézményeknél a szocialista brigádversenyben résztvevők számát. megállapították, hogy 600 brigádban körülbelül hétezer munkás és értelmiségi versenyez. legutóbb több új brigád alakult a vasúti szállítási gyárreszlegében.

valamennyi brigád értékes felajánlást tett a 8. pártkongresszus tiszteletére. céljuk a gazdaságos termelés, az önköltségcsökkentés, a minőség javítása. a kohászok és a martinászok ezenkívül több ezer tonna vas- és acél többlettermelését is felajánlották, mert a nagyüzemeknek az export túlteljesítéshez nagy szükségük van a többletre. az építők kongresszusi versenyének egyik célja a határidők rövidítése. a brigádok közül eddig százhuszonnégy érdemelte ki és viseli már a szocialista címet- közöttük van néhány olyan, amely már harmadszor - negyedszer kapta meg. /mti/

bb 26. 182 termelőszövetkezeti elnök tanul a keszthelyi mezőgazdasági akadémia levelező tagozatán

vid j szb ká

1962. május 25.

a keszthelyi mezőgazdasági akadémia levelező tagozatára minden évben sok szövetkezeti vezető kéri felvételét. az akadémián jelenleg 182 közös gazdaság elnöke sajátítja el a modern nagyüzemi mezőgazdaság irányításához nélkülözhetetlen ismereteket. a termelőszövetkezeti elnökök a tanult anyag gyakorlati alkalmazásával még a diploma megszerzése előtt sok új nagyüzemi módszert valósítanak meg közös gazdaságaikban. /mti/

10.10

- 16 -

h

bb 22. minőségi felárat fizetett a svájci átvevő a mihályi táncsics tsz extrém minőségűre hizlalt növendékmarháikért

vid j szb ká

1962. május 25.

a mihályi táncsics tsz vezetői és dolgozói elhatározták, hogy a szarvasmarha-hizlalásban is elérik azokat az eredményeket, amelyeket a sertéshizlalásban már régebben magukénak mondhatnak. a szövetkezetbe tömörült rábaközi gazdák, akik nagyon jól értenek a szarvasmarha neveléséhez, tavaly - 100 holdra számítva - 70 mázsa marhahúst értékesítettek. az idei évben 315 növendék- és selejtállat hizlalása a cél, de már most úgy látják, hogy ezt a számot 100 darabbal túlteljesítik. a napokban 143 hizómarhát szállítottak a termelőszövetkezetből, s ebből 100 extrém minőségű volt. ötvenkét marháért a svájci átvevő még az extrém árnál is többet fizetett, különként egy forinttal. így a tervezett egymillió forint helyett 1,274.000 forintot utaltak át a termelőszövetkezetnek. /mti/

bb 27. négyemillió tonna vasérc feltárására új külszíni fejtést kezdtek rudabányán

vid szf/gk szb

1962. május 25.

rudabányán, a vilmos elnevezésű külszíni bányamezőben a kutatók négyemillió tonna, nagyjából 23-25 százalékos vastartalmu, úgynevezett pátércet találtak. ezek az érctelepek azonban a jelenlegi mélyművelésű munkahely főszállító vágata alatt 20-30 méterrel, az altáróban húzódnak. a műszaki vezetők kiszámították, hogy a földalatti munkahelyeken a termelés önköltsége 30-40 százalékkal magasabb, mint a külszíni fejtéseken. ezért elhatározták, hogy a nagymennyiségű vasércet külszíni bányászkozással hozzák felszínre.

az új külszíni fejtés kialakítását hét évre tervezik. ez idő alatt a vasércről nyolcmillió tonna meddőt takarítanak le. ilyen módon száz méter mélységű, tölcseralaku külszíni bányát nyitnak, amelyben a termelést teljesen gépesítik.

a munkát úgy ütemezték, hogy 1964-ben a külszíni fejtésből már 40.000-50.000 tonna ércet nyerjenek. az új bánya feltárását most kezdték meg. a kijelölt területről az idén egymillió köbméter földet távolítanak el. /mti/

10.15

- 17 -

h

bb 23. maguk készítik az iskolai szemléltető eszközöket, játékokkal látják el az óvodákat, az általános iskolák tanulói - politechnikai kiállítások pest megyében

i áe/qg-lm fm

1962. május 25.

a pest megyei tanintézetek többségében - 139 általános iskolában és valamennyi középiskolában - már több mint 25.000 tanuló részesül rendszeres gyakorlati képzésben, ismerkedik meg a termelőmunka alapelemeivel.

a rendszeres és kiterjedt politechnikai oktatás első évének eredményeiről a megyei tanács művelődési osztálya kiállításokon számol be. ezeket járásokként rendezik meg. az első kiállítást a ráckevei járás iskoláinak munkáiból, a csepel autógyár művelődési otthonában mutatták be. különösen szép anyaggal szerepeltek a dunaharaszti és a dömsödi tanulók. ezek az iskolák már a más tantárgyakhoz szükséges szemléltető eszközöket, sőt az iskolai felszerelések egy részét is maguk készítik és játékokkal látják el a helybeli óvodákat. az általános iskolák felsőbb osztályainak leánytanulói már jól el tudnak készíteni egyszerűbb ruhadarabokat. a kiállítás az oktatás módszereit, a munkafolyamatok leírását és az alkalmazott szakrajzokat is bemutatja. hasonló kiállítás nyílik a budai és a váci járásban, később pedig a megye más vidékein./mti/

--

bb 24. négymillió forint városfejlesztésre hajduszoboszlón

vid fm/sze-lm fm

1962. május 25.

a hajduszoboszlói tanács ebben az esztendőben négymillió forintot költ a városfejlesztési alapból a híres fürdőhely csinosítására, szépítésére. több mint egymillió forinttal járulnak hozzá a csatornázási munkák mielőbbi befejezéséhez, s négy-százezer forintot adnak a gyógyfürdő mellett épülő új autóbuszpályaudvar elkészítésére. a 300 ágyas szot üdülőhöz köves utat építenek, s negyedmillió forintot költenek új járdák lerakására. bővítik és korszerűsítik a város közvilágítását, s új parkokat létesítenek a fürdő mellett, az üdülők környékén./mti/

--

bb 25. elkészült a salgótarjáni táblaüveggyár új szociális épülete

vid hné-lm szf

1962. május 25.

három és félmillió forintos beruházással új szociális épületet kapott a salgótarjáni táblaüveggyár. a három emeletes épület földszintjén helyezték el az orvosi rendelőt, ahol több-ágyas betegszobát is berendeztek. az épület első emeletén van az étterem és a konyha. itt háromszáz dolgozó rendszeres étkeztetéséről gondoskodnak majd. a második és a harmadik emeleten a női és férfi fürdőket, öltözőket helyezték el. az új épület elkészült, s hamarosan átadják rendeltetésének./mti/

--

10.20

-13-

bb 28. megkezdtek az idei bontott pecsenyekacsa és a zöld egres árusítását

i nj/qg-lm ká

1962. május 25.

a nagyvásártelepre pénteken reggel hat vagon és hetvenkét tehergépkocsi áru érkezett, többek között 368 mázsa burgonya, 482 köteg új sárgarépa, 449 köteg új gyökérzöldség, 102.250 csomó zöldhagyma, 3.430 csomó zöld fokhagyma, 308.499 csomó retek, 220.817 fej saláta, 25.519 csomó új karalábé, 93 mázsa kelkáposzta, 193 mázsa zöldborsó, 7.780 darab zöldpaprika, 16 mázsa uborka, három mázsa paradicsom, harminc mázsa sóska, száz mázsa paraj, 149 mázsa cseresznye, 14 mázsa zöld egres és 154 mázsa citrom.

pénteken megkezdtek az idei bontott pecsenyekacsa árusítását. a mellet különként 35, a combot háttal 34, forint 50 fillérért, az aprólékot 14, a májsat 40 forintért hozták forgalomba.

az újabb idénytermékek közül megjelent a piacon az zöld egres, ára különként 11.20 forint, az új kaprot csomónként 60 fillérért, az új fokhagymát csomónként 1.40, az új gumós-zellert csomónként öt forintért árusították./mti/

--

bb 29. a sportfogadási és Lottó igazgatóság

szb

1962. május 25.

tájékoztatása szerint a 21. hétékhétre négymillió négyszázhuszezer egyszázhetven három darab Lottó szelvény érkezett, így egy-egy nyaró osztályra egymillió hatszázötvenhétezer ötszázhatvannégy forint jut. salgótarjánban a József Attila művelődési házban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

11, 34, 52, 65, 85,

a 19. heti szelvényekből húzzák a tárgynyereményeket./mti/

--

11.15

- 19 -

Se

bb 30. szakmai nap a biv-en - péntek: jugoszlávai nemzeti napja a vásáron - néhány év alatt sokat fejlődött az erőáramu berendezéseket gyártó ipar

sz-hbj/tm- ki

1962. május 25.

pénteken a szokottnál korábban nyitotta meg kapuit a vásárváros. ezen a napon a délelőtti nem a nagyközönségé, hanem a szakembereké, a kereskedelmi vállalatok képviselőié volt. a szakmai napon reggel 8-tól délután 2 óráig több ezer üzletember, szakember tárgyalt, s ismét alkalom nyílt igen széleskörű tapasztalatcserére. mérnökök, technikusok járták a külföldi pavilonokat, s felmérték, hogy egy-egy szakmában egy esztendő alatt milyen fejlődés mutatkozik, hol kell nagyobb léptekkel haladnunk a műszaki fejlesztés terén.

ezen a napon a vásárváros főterének árbócára jugoszlávia lobogóját vonták fel, jelezve, hogy pénteken a jugoszláv pavilon tartja nemzeti napját a vásáron.

a délelőtti órákban a kohó- és gépipari minisztérium erőáramu berendezési igazgatósága bemutatta a sajtó képviselőinek az igazgatósághoz tartozó vállalatok termékeit. bódi gyula, a kgm erőáramu igazgatóságának vezetője elmondotta, hogy az iparág az elmúlt néhány év alatt rendkívül sokat fejlődött és ma már a transelektro utján jelentős exportot bonyolít le. a termékek eljutnak majdnem minden európai országba, sőt a tengerentúltra is, különösen dél-amerikába, köztük olyan országokba, mint brazilia, argentina, columbia, kuba. örvendetesen fejlődik a kapcsolat az afrikai államokkal. az erőáramu berendezésű igazgatóság vállaltai - együttműködve a ganz-másvag-gal- egyiptomban a jövőben szivattyúállomásokat építenek.

a rövid tájékoztató után a sajtó képviselői a bemutatott termékekkel ismerkedtek meg. általános vélemény szerint világ-szerte újdonság a villamos automatikai intézetben elkészült elektro-nikus tranzistoros fényujság, amely nyomtatott áramkörös megoldással készült. az egész fényujságot logikai áramkörök automatikusan irányítják. mozgó alkatrész nincs benne, tehát karbantartásra gyakorlatilag nincs szükség, élettartama szinte korlátlan. latin, cyrill, arab, kínai betűket egyaránt „kirajzol”, sőt bármilyen tárgy rajzát is továbbítani tudja. a villamosgép és kábelgyár bemutatja a legújabb típusu kábeleket, köztük a szakam típusu alumínium-erű kábelt, alumínium köpennyel, műanyag burkolattal. a dinamo villamosforgógépgyár kiállítja új motorsorozatát.

/folyt.köv./

11.25

-20-

bb 30. /szakmai nap... olyt./--lm

az új típusu motorokat nemcsak európába, hanem a tengerentúltra is szállítja. a kiállítási anyag közt található az új típusu ipari varrógép is, amelynek több alkatrészét vasöntvény helyett alumíniumból készítették s így a motor súlyát sikerült jelentősen csökkenteni.

a rengeteg látnivaló közt különösen érdekes a pápai elekthermax vállalat több terméke, így a különböző típusu nagykonyhai tűzhely, a modern formájú, üveglakos sütővel, automatikus hőmérséklet-szabályozóval ellátott háztartási tűzhely.

a sajtótájékoztatón az erőáramu gyártmányfejlesztési intézet arról adott hírt, hogy elkészítette a forgódobos mosógépet, amely négy kiló száraz ruha mosására alkalmas. tovább fejlesztették a kobalt-sugárzó berendezést is, amely világviszonylatban joggal kelt majd feltűnést./mti/

--

bb 32. elektromos gép az epilepszia gyógyításában - az agysebész munkáját segíti és ellenőrzi az elektroencefalográf

i ms/gk-lm sr

1962. május 25.

az agysebészlet két-három évtized leforgása alatt rendkívüli mértékben fejlődött. ma már hazánkban is - főleg az idegsebészeti intézményekben és egyes klinikákon - nap mint nap végeznek olyan műtéteket, amelyekre 30 évvel ezelőtt csak néhány világhírű professzor mert vállalkozni. egyéb vizsgálati eljárások és a műtéti technika nagyarányú fejlődése mellett nagyban elősegíti és biztosabbá teszi az orvosok munkáját az elektroencefalográf, amely az agyhólv kiinduló elektromos hullámokat regisztrálja. az elektroencefalográf által készített görbékből következtetni lehet az agy kóros folyamataira, hasonlóan ahhoz, ahogyan az elektrokardiogramm is biztosabbá, pontosabbá teszi a szívbetegek felismerését. az elektroencefalográfia /eeg/ legnagyobb előnye, hogy nem veszi igénybe a beteg szervezetét, ezért tetszés szerint megismélehető. az eeg-vel nyert támpontok alapján az orvosok könnyebben tudják eldönteni, hogy a sokszor már kisebb műtétnek is beülő egyéb vizsgálati módszerek /érfestés, levegőbefúvás, stb/. közül a továbbiakban melyiket alkalmazzák.

/folyt.köv./

12.27

- 21 -

1300

le

a sokoldalúan felhasználható gépet főként az epilepszia vizsgálatában és gyógyításában veszik igénybe, ha a készülék elektródjait az epilepsziás rohamokat okozó, megbetegedett agyvezők fölé helyezik, a gép irószervezete olyan görbét rajzol, amelynek ritmusát nitelen felszökő és leszálló hegyes kiugrások, úgynevezett tüskék vagy meredek hullámok szakitják meg. Ezek a tüskék már olyankor is jelentkeznek a görbén, amikor a beteg semmiféle epilepsziás rosszullétre mutató jel nem tapasztalható. A tüskék a rohamok közötti időszakban is, sőt gyakran már az első roham fellépése előtt jelentkeznek, alvás közben különösen jellegzetes az epilepsziás beteg görbéje, mert az alvás nagymértékben fokozza az epilepsziás göccök kóros elektromos kisüléseit.

ha a gyógyszeres kezelés hosszabb idő után sem idéz elő lényeges javulást a beteg állapotában, akkor - az esetek kis részében - műtétre is sor kerülhet. Ilyenkor eeg-vel meghatározzák az agyban az epilepsziás göcöt, ha a göc nem életfontosságú központban - a beszéd, a mozgások, stb. központjában - helyezkedik el, eltávolítását meg lehet szüntetni az epilepsziát. A koponya felnyitása után tökéletesítik a diagnózist. Ilyenkor az eeg speciális formáját, az úgynevezett elektrocorcicográfiát / eeg / alkalmazzák. az agykéregre helyezett elektródákról a készülékbe érkező elektromos hullámok felmérhetően elárulják, milyen agyvezőket támadott meg az epilepszia. az operáló orvosok nagy körültekintéssel, különböző módszerekkel, például az agykéreg egyhe elektromos ingerlésével pontosan kijelölik a műtét szempontjából „veszélytelen zóna”, határait, majd eltávolítják az agyvelő beteg részeit. az esetek nagy részében a hemlok vagy a halántéklebeny megbetegedése okoz epilepsziát. ezeknek műtéti eltávolítása nem veszélyezteti a beteg életét, munkaképességét, társadalmi helyzetét.

a műtét eredményét - még a koponyán belül - újabb eeg-vizsgálattal ellenőrzik. a lábadozás időszakában és a gyógyszeres kezelésben is segíti az elektroencefalográfia az orvosok munkáját. a rendkívül érzékeny eljárás megmutatja, hogy az alkalmazott gyógyszer valóban használ-e a betegnek és segít kiválasztani a megfelelő gyógyszereket.

sok segítséget nyújt az eeg az agydaganatok, agyi érbetegségek, agysérülések vizsgálatában is. az agysérülések esetén helyes időnként eeg-vel ellenőrizni a beteget, hogy az elszenvedett sérülés nem okoz-e epileptikus tevékenységet az agyban. ilyenkor rendszerint már a klinikai rohamok megjelenése előtt regisztrálni tudják a kóros kisüléseket, s elkezdhetik a görcsellenes gyógyszerek adagolását.

az eeg a különböző vizsgálati módszerekkel együtt alkalmazva csaknem száz százalékos biztonsággal lehetővé teszi a helyes diagnózist. éppen ezért egyre növekszik az igény az eeg alkalmazása iránt. magyarországon már 35-40 korszerű eeg-készülék működik, egynegyed részük elméleti laboratóriumokban, kutatási célokra használják. a többit klinikai vizsgálatokra alkalmazzák. az egészségügyi kormányzat tovább kívánja növelni a betegellátást szolgáló eeg-készülékek számát, hogy minden rászoruló beteg vizsgálatában igénybe lehessen venni az orvostudománynak ezt a nagyszerű modern eszközt. /mti/

vid j szb ká

1962. május 25.

a balaton soktízezer vendégének, a hajósoknak, halászsoknak, szabadtéri műsorok rendezőinek és a sportversenyek résztvevőinek tájékoztatására megindult a nyári viharelőjelző szolgálat a balatoni meteorológiai obszervatóriumban. az állomás tevékenységétől, gyorsaságától függ a révkapitányságok rendészeti és mentési munkája is. különösen a vitorlás hajóval kirándulók védelmére figyelnek nagy gonddal. a magyar tengeren ugyanis az idén már több mint 800 a vitorlászajók száma, s a vitorlásidény első napjaiban - miután nem volt előjelző szolgálat - hárman is kényszerfürdőt vettek a balatonban. az obszervatórium időjelzésére a révőrsök vihar előtt másfél-két órával sárga figyelmeztető rakétát, egy órával a veszélyt megelőzően pedig vörös rakétát lönek fel. a viharjelzők vízzel szállnak a motoroshajókkal a révkapitányság ügyeletese és a helyszínen is figyelmeztetik a parttól távolabb levő vízijárók vezetőit. forgalmas hétfégi napokon és nagy vihar idején az országos mentőszolgálat repülőgéppel is segíti a vízrendészek munkáját. az obszervatórium, amely európa többszáz állomása és számos óceáni hajó jelzését is megkapja, rendszeresen készít időjárásjelzőképeket, és a nap minden szakaszában figyelemmel kíséri a kontinens klímáját, a frontok irányát. a külföldi és hazai obszervatóriumok jelzéseit helyszíni mérésekkel egészítik ki. hidrogén- és napenergiával működő sugázmérővel, pontos regisztráló műszerekkel végeznek megbízható méréseket. észleléseikről, a várható időjárásról a révkapitányságokon kívül rendszeresen tájékoztatják a kirándulásokat irányító idegenforgalmi szerveket, a szabadtéri műsorok rendezőit és az érdeklődőket. az obszervatórium prognózisait a nyári idényben napjában többször közli a magyar rádió. /mti/

bb 33. az idei legmagasabb vízállással tetőzött a duna budapestnél - elsőfoku árvízi készülség figyeli a szigetközi gátakat

i sb/sze szb ki

1962. május 25.

az elmúlt hetekben sok eső esett a duna felső szakaszának vízgyűjtő területén, az alpokban, az eső hatására és a hideg mérséklődésével a hegyeken magasabbra húzódott a hóhatár, meggyorsult az olvadás, a sok csapadék megduzzasztotta a dunát és a szigetközi partok mentén a múlt hét közepén már a 480 centiméteres vízállást is meghaladta, az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság ezért elrendelte az elsőfoku árvízi készülséget, s a gátörök számának meghatározásával megerősített figyelőszolgálatot szervezett a töltések fokozott ellenőrzésére, az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint most már budapestet is elérte az árhullám és pénteken 582 centiméterrel, az idei legmagasabb vízállással tetőzött, a folyó azonban még így sem érte el, csupán 50-60 centiméterrel közelítette meg az alsó rakpart szélét, ezen a napon már az apadás is megkezdődött, néhány napig gyorsan csökken majd a vízállás, de nem tart sokáig, mert a legújabb jelentések szerint az újabb esőzés miatt ismét emelkedett a víz a felső duna-szakaszon.
/mti/

--

bb 34. időjárásjelentés

gg szb

1962. május 25.

a meteorológiai intézet jelenti május 25-én, pénteken 13 órakor

a hőmérséklet nyugaton kissé emelkedik, keleten kissé csökken

európa északnyugati és délkeleti részei között fokozódik az időjárási ellentét, a leningrád-varsó-bécs-milánó vonaltól északnyugatra élénk szél, esők és záporok kíséretében hűvös, óceáni levegő nyomul az alacsonyabb földrajzi szélességek felé, ezeken a területeken hajnalban 5-10, napközben 10-15 fokos hőmérsékletek vannak, az éles időjárási frontvonal másik oldalán a balkánon és kelet-európában nyári meleg alakult ki.

hazánkban tegnap az északnyugati határszél közelében 8-10, máshol 11-13 óráig át sütöbbs a nap, a koradélutáni órákig sehol sem észleltek csapadékot, délután először budapest környékén esett jelentéktelen mennyiségű eső.
/folyt.köv./

14.05

- 24 -

le

bb 34. /időjárásjelentés folyt./- szb

az éjszakai óráktól kezdve az ország északnyugati felében megeredt az eső és ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyiség szentgottárdon elérte a 13, kapuvárott, szombathelyen és körmenden a 9 millimétert, napközben a hőmérséklet a balatontól északnyugatra csak 17-20, az ország többi részén azonban 23-28 fokig emelkedett, ma hajnalban északnyugaton 8-9, máshol 10-13 fokig hűlt le a levegő.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19.5 fok volt, a sokévi átlagnál 1.7 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén süllyedő irányzat.

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé esővel, záporosóval, zivattal, mérséklet, időnként élénk szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 10-15, nyugaton 7-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 18-23, nyugaton 14-19 fok között.

a duna vízállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 582 centiméter. /mti/

--

bb 35. 100 vagon sertéshus előállításához elegendő többlettakarmány - állványos szénaszáritással

vid gk szb ká

1962. május 25.

nagy érdeklődéssel kísért lucernabetakarítási és állványos szénaszáritási bemutatót tartottak pénteken a hajduböszörményi vörös csillag termelőszövetkezetben, a járási mezőgazdasági szakemberek, termelőszövetkezeti elnökök és agronómusok részvételével, a vörös csillag tsz ez évben 800 hold lucernatermését állványos szénaszáritja meg, s ezáltal 350.000 forint értékű többlettakarmányhoz jut.

hajdu-bihar megyében egyébként a termelőszövetkezetek az idén már csaknem 40.000 szénaszáritó állványt használnak, s ha lucerna- és vöröshere termésüknek 20 százalékát száritják az új módszerrel, az így nyert többletfehérje 4000 tehén fehérjeszükségletét fedezi, az állványos szénaszáritással nyert többlettakarmány értékkel egy évben 100 vagon sertéshust tudnak a megye szövetkezetei előállítani
/mti/

14.15

- 25 -

le

bb 37. a kongresszusi verseny első sikere a tiszai vegyikombinátban: 36 nappal a határidő előtt 56 szerszámgépet szereltek fel a karbantartó üzemben

vid szf/gg-Lm -cz

1962. május 25.

a tiszai vegyikombinátban a bonyolult gépi berendezések javítására és a tartalék alkatrészek előállítására kisebb szer-számgéparat építettek, amelyben 500 dolgozót foglalkoztatnak majd. a két műhelycsarnokból és irodaszárnyból álló 150 méter hosszú, 60 méter széles, tetszetős épületet előregyártott nagyelemekből, valamint konósalak falpanelekből szerelték össze. a fontos üzemben 150 gépalap és hat darupálya felépítése után március közepén kezdték meg a szovjet és magyar gépi berendezések szerelését.

a gyár és gépszerelő vállalat dolgozói a pártkongresszus tiszteletére elhatározták, hogy az üzem déli forgácsoló csarnoká-csa tervezett 56 különféle korszerű berendezést: karusszel és csucsesztergákat, hosszgyalu-, maró-, köszörű-, valamint furó-gépeket a június 30-i határidő előtt május 25-re felszerelik. ezeknek a gépeknek munkájára ugyanis már szükség lesz a műtrágya-gyár technológiai berendezéseinek szerelésénél.

a dolgozók vállalásukhoz hiven pénteken befejezték az 56 gép felszerelését, s június 1-én megkezdik vele a próbatermelést. így a tervezett határidő előtt kerekén egy hónappal hozzáfoghat-nak a metánbontó szerelésnél szükséges alkatrészek gyártásához.

az elismerésreméltó teljesítmény után a gyár és gépszerelő vállalat dolgozói megkezdtek az üzem másik részének, a hőkezelő-és kovácműhely-gépi berendezéseinek szerelését./mti/

..-

bb 38. öttagu küldöttség utazott kaposvár testvérvárosába, kalinyinba

vid fm/n Lm fm

1962. május 25.

egy évvel ezelőtt testvéri kapcsolat alakult ki kaposvár és a szovjet kalinyin város között. a két város vezetői eddig csak levélben érintkeztek egymással, ismertették városuk életét, fejlődését. a közelmúltban kalinyin pártbizottsága és szovjet-je meghívta kaposvár vezetőit: látogassanak el személyesen is test-vérvárosukba. pénteken öttagu küldöttség indult el kaposvárról kalinyinba. vezetője dr. lászló istván, a somogy megyei tanács vb. elnöke, tagjai: dombóvári lászó, a megyei pártbizottság osztály-vezetője, kisdéák józsef, a városi pártbizottság első titkára, mikesz jános, a városi tanács vb. elnöke és pados józsef, a városi tanács művelődési osztályának vezetője./mti/

..-

15,20

- 26 -

16.10

bb 36. négy megye vezetőinek községfejlesztési ankétja szombat-helyen

vid fm/n-Lm fm

1962. május 25.

pénteken szombathelyen községfejlesztési ankétot rendeztek, amelyen a vas, győr-sopron, zala és veszprém megyei tanácsok, szakszervezetek és népfrentbizottságok vezetői vettek részt.

dr. zsigmond lászlónak, a hazafias népfrent vas megyei bizottsága elnökének megnyitója után gonda györgy, a vas megyei tanács vb elnöke „a községfejlesztési munka szervezési tapasztalatai„ címmel tartott előadást. elmondotta, hogy vas megyé-ben az elmúlt négy évben 179-és félmillió forint értékű község-fejlesztési munkát végeztek. a lakosság társadalmi munkájának értéke meghaladta a 32 millió forintot. az utóbbi két évben többek között 62 községet villamosítottak, - s ezzel befejezték a megye villamosítását, - 98 tantermet, 40 orvosi rendelőt, 12 orvoslakást építettek. jelentősen növekedett a művelődési otthonok száma, jelenleg is husz épül a megyében.

gonda györgy beszélt a közösségi összefogás továbbá a tanácsok tömegkapcsolat fejlesztésének, a népfrentbizottságok munkájának jelentőségéről a községfejlesztésben. a feladatokról szólva rámutatott: törekedni kell a községfejlesztésre szánt összegek még jobb felhasználására, s növelni kell a tervszerűséget.

ezután iszak gábor, a vas megyei tervező iroda vezetője a községfejlesztési létesítmények műszaki és technikai színvona-lának biztosításáról tartott előadást.

a hozzászólások után az ankét résztvevői megtekintették szombathely, majd kőszeg nevezettségét, műemlékeit, s ellátogattak a büki gyógyforráshoz is./mti/

..-

bb 39. nemes dezső fogadta a francia pártmunkás küldöttséget

gg-Lm sr

1962. május 25.

a francia kommunista párt küldöttsége, amely az mszmp központi bizottsága meghívására tíz napot töltött Magyarországon michel vandel-nek, a francia kp központi bizottsága tagjának vezetésével elutazott budapestről. elutazás előtt nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára fogadta a küldöttség tagjait és baráti beszélgetést folytatott velük. a beszélgetésen és a küldöttség bucsuztatásán jelen volt hollai imre, az mszmp kb külügy osztályának vezetője is./mti/

..-

15,25

- 27 -

16.10.1962

bb 40. továbbfejlesztik a munkásakadémiai rendszert - kétnapos tanácskozás a munkásakadémiák helyzetéről és feladatairól

t hi/hné-Lm sr

1962. május 25.

a vasas szakszervezet székházának disztermében pénteken kétnapos tanácskozás kezdődött a munkásakadémiák helyzetéről és feladatairól. a szakszervezetek országos tanácsa, a tudományos ismeretterjesztő társulat és a művelődésügyi minisztérium által egybehívott országos konferencián részt vettek a párt- és a szakszervezetek népművelési ügyekkel foglalkozó munkatársain a tit megyei titkárai, a mű a szaktárcák képviselői, a művelődési otthonok igazgatói, a nagyobb üzemek igazgatói, főmérnökei és kulturális felelősei, a tit legkiválóbb előadói és a tanácskozásra meghívott munkásakadémiai hallgatók.

dr. nagy lászló, a tudományos ismeretterjesztő társulat főtitkára mondott megnyitó beszédet, majd bugár jánosné, a szot titkára tartott tájékoztatót. hangsúlyozta: a népgazdaság különböző területein elért kimagasló eredményeinkkel párhuzamosan a kulturális forradalom sikeres és feladatai is jelentkeznek. a népművelésben is tapasztalható fejlődést még inkább fokozza, hogy egyre általánosabbá válnak a korszerű műveltség megszerzését leginkább elősegítő új eszközök és formák, amelyek közül a munkásakadémiai rendszer az egyik legfigyelemre méltóbb ismeretterjesztési módszer. nagy népszerűségének fő oka, hogy az alkalomszerű, tájékoztató jellegű ismeretnyújtás helyett a hallgatók igényeinek gondos vizsgálata alapján megtervezett, összefüggő tudásanyagot ad. a munkások növekvő érdeklődését mutatja, hogy míg két évvel ezelőtt 150 ilyen akadémia működött 10.000 hallgatóval, addig jelenleg körülbelül 1000 munkásakadémiai tagozaton hatvan-ezren tanulnak. ujabban már nemcsak a nagyüzemekben, hanem a kisebb létszámú vállalatok, gyárak jelentős részében, továbbá több kisüzemben, a nagyobb munkásszállásokon, sőt helyenként a bejáró munkások lakta községekben is lehetővé tették a dolgozók továbbképzését munkásakadémiai szinten. ezeket az előadássorozatokat egyébként túlnyomórészt olyanok látogatják, akikben a rendszeres művelődés iránti igény már kialakult, s megkedvelték a tanulásnak ezt a kötetlenebb formáját. érdekes adatként említette meg a beszámoló, hogy a hallgatók 45 százaléka szocialista brigádtag, s körülbelül ilyen arányszámban látogatják az akadémiai előadásokat a nők is, míg a fiatalok érdeklődése viszonylag csekély.

/folyt.köv./
15,36

16. n. sz. szel

- 28 -

bb 40. /továbbfejlesztik...1.folyt./-Lm

- mindezek alapján megállapítható: a munkásakadémiák legnagyobb erénye az, hogy valóban a dolgozók legszélesebb rétegei között folytatott ismeretterjesztés közkedvelt formájává váltak, s kiválóan alkalmasak a tömegek művelődésének előmozdítására - mondotta az előadó, majd hozzátette: senki sem gondol azonban arra, hogy a munkásakadémiák továbbfejlesztésével az ismeretterjesztés más, kevésbé fejlett módszereit elhanyagolják, vagy éppen mellőzzék. ezek színvonalának emelésére ezután is nagy gondot fordítanak.

a továbbiakban rámutatott: a munkásakadémia nem pótolja, nem helyettesíti a szakmai képzést, viszont tématervének összeállításánál feltétlenül szem előtt kell tartani, hogy a népművelés eszközeivel hatékonyan segítse elő a termelési feladatok megoldását. a munkásakadémiai rendszernek ezt a helyes törekvését az üzemek, gyárak vezetői is méltányolják, amikor messzemenően támogatják az általános műveltség és a szakmai tudás gyarapításának, a dolgozók világnézeti nevelésének ezt a népszerű formáját.

részletesen foglalkozott az előadó a különböző szervek együttműködésével a munkásakadémiák megszervezésében, tematikájának kidolgozásában. az üzemi munkásakadémiák, az ifjúsági és női tagozatok és más, akadémiai jellegű előadássorozatok előkészítésében, szervezésében, tananyagának összeállításában igen gyümölcsöző és egyre szorosabb kapcsolatok alakulnak ki az üzemek, vállalatok párt- és szakszervezeti szervei, a gazdasági vezetők, a helyi kisközségi és nőbizottságok, valamint a tit között. együttes munkával kívánják például megszüntetni a munkásakadémiai rendszer továbbfejlesztésének néhány, még meglévő akadályát. ilyen például az, hogy egyes helyeken a központi tematikát mechanikusan átveszik, s nem próbálják azt a helyi viszonyoknak megfelelően formálni. másutt nem fordítanak kellő gondot a különböző témák közötti helyes arányok kialakítására, arra például, hogy mennyi műszaki, történelmi, irodalmi, vagy művészeti ismeretanyagot nyújtson az akadémia a hallgatóknak.

a feladatokról szólva javasolta a beszámoló, hogy a szot és tit által szervezett üzemgazdasági akadémiaikat, amelyek közzgazdasági ismeretek nyújtásával különösen alkalmasak az ugynevezett népgazdasági szemlélet kialakítására, fejlesszék munkásakadémiai tagozatokká. követendő példaként említette továbbá azt a helyes gyakorlatot, hogy a munkásakadémiák társadalmi vezetőségeibe üzemeken kívüli értelmiségieket - kiváló szakembereket, továbbá tudósokat, művészeket, írókat - is hívjanak meg, akik - a tapasztalások szerint - szívesen vesznek részt a népművelésnek ebben a formájában, sok érdekes, hasznos ismeret átadásával segíthetik a dolgozók művelődését.

/folyt.köv./
16,04

16. n. sz. szel

- 29 -

bb 42. tanácsülések vidéken

ö vid/fm/n vm fm

1962.május 25.

Somogy megye tanácsa pénteken megtárgyalta a második ötéves terv megyei feladatait, a helyi iparpolitikai tervet, valamint az 1962.évi költségvetést. az elhangzott beszámolók szerint folytatják a megye iparosítását. kaposvárott kenyérgyár, nagyatádon, tabon, balatonfenyvesen sütőüzem épül. a megyeszékhelyen korszerű vágóhida létesítenek, amelynek kapacitása a tervidőszak végére a jelenleginek háromszorosa lesz. kaposvárott megkezdik a közfürdő építését, tovább javítják a vízellátást. az egészségügyi beruházások között jelentős lesz a siófoki 400 ágyas és a nagyatádi 260 ágyas kórház. harcson, fonyódon 8-8 tantermes gimnáziumot létesítenek, s 1963-ban befejezik a kaposvári 20 tantermes leánygimnázium építését. a második ötéves tervben a mezőgazdaság is jelentősen növeli hozamait. az ülésen végül megvitatták az 1962. évi költségvetést, amely szerint somogy megye az idén több mint 376 millió forinttal gazdálkodik.

x x x

a szabolicsz-atmár megyei tanács végrehajtóbizottsága többet között az anya-és csecsemővédelem helyzetéről tárgyalt pénteki ülésén. szabolicszban a természetes nagyobb az országos átlagnál, ami nagy feladatok elé állítja az egészségügyi intézményeket. az illetékes szervek gondoskodnak a szülőotthoni ellátás állandó fejlesztéséről. a múlt év végén baktalórántházán új szülőotthon nyílt, az év hátralevő részében pedig átadják rendeltetésének az ujfehértóit is. minden járási székhelyen van gyermekszakrendelés, 8 helyen pedig nőgyógyászat. a bölcsődei férőhelyek számát az idén 160-nal emelik. problémát okoz az állami gondozásba vett csecsemők elhelyezése. a végrehajtóbizottság kérte az illetékes szerveket: a nyíregyházán tervezett 140 ágyas anya-és csecsemőotthon építését még az idén kezdjék meg. a tanácskozáson résztvett és felszólalt dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese is.

x x x

a dunaujvárosi járási tanács a községek ötéves fejlesztési terveiről tárgyalt. a járás 15 községében a tervidőszakban 42.2 millió forintot költenek többek között járdák és utak építésére, a villanyhálózat korszerűsítésére, bővítésére. perkátán és mezőfalván törpevízművet is létesítenek. a tervek végrehajtását a lakosság több mint 8 millió forint értékű társadalmi munkával segíti. a továbbiakban a járás egészségügyi és szociális helyzetéről tanácskoztak. többek között megállapították, hogy tovább javult a lakosság egészségügyi és szociális helyzete, s különösen fejlődött a termelőszövetkezetek idős tagjairól, az öregekről való gondoskodás./mti/

16,30

17.10

Lelli

- 30 -

bb 43. kisz-fiatalok társadalmi munkájával megkezdődött a dunaujvárosi gimnázium építése

vid fm/n vm fm

1962.május 25.

az ötéves terv egyik fontos létesítménye dunaujvárosban a gorkij-téren felépítendő 16 tantermes gimnázium. az iskola építését pénteken gimnazista kisz-fiatalok kezdték meg társadalmi munkában. nagy jenné, a városi kisz-bizottság titkára tette az első kapavágást, majd kétszáz diák látott hozzá a földmunkákhoz. a továbbiakban naponta egy-egy osztály tanulói segítik az építkezést. a tervek szerint az új iskolát 1963 őszén adják át rendeltetésének./mti/

bb 45. a vásár pénteki eseményei

t sz-hbj/sze vm ki

1962.május 25.

a szakmai napot felhasználta a nehézipari minisztérium arra is, hogy bemutassa, milyen széles körben hasznosíthatja az ipar, a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az egészségügy a magyar föld valóban rejtett kincsét, a széndioxidot. hazánkban az olajkutatások során leltek rá répcelak és mihályi környékén természetes szénsavra, amely 1.600-1.700 méter mélységből tör fel nagy nyomással. a természetes szénsav hasznosítására két üzem is létesítettek. a széndioxidot a hagyományos felhasználási módon, a szikvíz készítésén és a sörcsapoláson kívül, üdítő italok előállításánál és a korszerű ipari technológiáknál is alkalmazzák. az acéltöntődékekben például a széndioxid hatására a vízüveggel kevert maghomok a magszekrényben igen rövid idő alatt tökéletesen megszárul. ezzel megtakarítható a költséges és hosszadalmas szárítás. a vele gyakorta együttjáró selejtképződést is kiküszöbölhetik. ez az eljárás lehetővé teszi nagy méretpontosságú öntvények készítését. a széndioxidot felhasználja a gumiipar és a szerszámipar is. az utóbbi időben a mezőgazdaságban is akad alkalmazási terület. a laboratóriumi kísérletek ugyanis azt mutatták, hogy a növényvilág bizonyos mértékig széndioxid „szegénységben”, szenved. ezért ha például zárt térben a levegő az általános 0-0.3 százalék helyett körülbelül 1 százalék széndioxidot tartalmaz, a növények jobban fejlődnek: a széndioxiddal dusított légtérü melegházakban a paradicsom, az uborka háromszoros, a pillangósok pedig öt-hatszoros termést adnak. a rákoscsabai micsurin tsz eredményesen kísérletez ezzel az érdekes termésnyerítő megoldással.

szilárd állapotban is kitűnően használható a széndioxid jég gyanánt. hatásfoka lényegesen nagyobb a jégnél. ezen túlmenően megöli a baktériumokat is. használják a gyümölcs-és húsexportnál a nagy vendéglők és a hűtőipar jégellátásában.

/folyt.köv./

16,36

17.10

Lelli

- 31 -

bb 42. tanácsülések vidéken

ö vid/fm/n vm fm

1962.május 25.

Somogy megye tanácsa pénteken megtárgyalta a második ötéves terv megyei feladatait, a helyi iparpolitikai tervet, valamint az 1962.évi költségvetést. az elhangzott beszámolók szerint folytatják a megye iparosítását. kaposvárott kenyérgyár, nagyatádon, tabon, balatonfenyvesen sütőüzem épül. a megyeszékhelyen korszerű vágóhíd létesítenek, amelynek kapacitása a tervidőszak végére a jelenleginek háromszorosa lesz. kaposvárott megkezdik a közfürdő építését, tovább javítják a vízellátást. az egészségügyi beruházások között jelentős lesz a siófoki 400 ágyas és a nagyatádi 260 ágyas kórház. harcson, fonyódon 8-8 tantermes gimnáziumot létesítenek, s 1963-ban befejezik a kaposvári 20 tantermes leánygimnázium építését. a második ötéves tervben a mezőgazdaság is jelentősen növeli hozamait. az ülésen végül megvitatták az 1962. évi költségvetést, amely szerint somogy megye az idén több mint 376 millió forinttal gazdálkodik.

x x x

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága többet között az anya-és csecsemővédelem helyzetéről tárgyalt pénteki ülésén. szabolcsban a természetes nagyobb az országos átlagnál, ami nagy feladatok elé állítja az egészségügyi intézményeket. az illetékes szervek gondoskodnak a szülőotthoni ellátás állandó fejlesztéséről. a múlt év végén baktalórántházán új szülőotthon nyílt, az év hátralevő részében pedig átadják rendeltetésének az ujfehértóit is. minden járási székhelyen van gyermekszakrendelés, 8 helyen pedig nőgyógyászat. a bölcsődei férőhelyek számát az idén 160-nal emelik. problémát okoz az állami gondozásba vett csecsemők elhelyezése. a végrehajtóbizottság kérte az illetékes szerveket: a nyíregyházán tervezett 140 ágyas anya-és csecsemőotthon építését még az idén kezdjék meg. a tanácskozáson résztvett és felszólalt dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese is.

x x x

a dunaujvárosi járási tanács a községek ötéves fejlesztési terveiről tárgyalt. a járás 15 községében a tervidőszakban 42.2 millió forintot költenek többek között járdák és utak építésére, a villanyhálózat korszerűsítésére, bővítésére. perkátán és mezőfalván törpevízművet is létesítenek. a tervek végrehajtását a lakosság több mint 8 millió forint értékű társadalmi munkával segíti. a továbbiakban a járás egészségügyi és szociális helyzetéről tanácskoztak. többek között megállapították, hogy tovább javult a lakosság egészségügyi és szociális helyzete, s különösen fejlődött a termelőszövetkezetek idős tagjairól, az öregekről való gondoskodás./mti/

16,30

17.10

Zelli

- 30 -

bb 43. kisz-fiatalok társadalmi munkájával megkezdődött a dunaujvárosi gimnázium építése

vid fm/n vm fm

1962.május 25.

az ötéves terv egyik fontos létesítménye dunaujvárosban a gorkij-téren felépítendő 16 tantermes gimnázium. az iskola építését pénteken gimnazista kisz-fiatalok kezdték meg társadalmi munkában. nagy jénőné, a városi kisz-bizottság titkára tette az első kapavágást, majd kétszáz diák látott hozzá a földmunkákhoz. a továbbiakban naponta egy-egy osztály tanulói segítik az építkezést. a tervek szerint az új iskolát 1963 őszén adják át rendeltetésének./mti/

bb 45. a vásár pénteki eseményei

t sz-hbj/sze vm ki

1962.május 25.

a szakmai napot felhasználta a nehézipari minisztérium arra is, hogy bemutassa, milyen széles körben hasznosíthatja az ipar, a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és az egészségügy a magyar föld valóban rejtett kincsét, a széndioxidot. hazánkban az olajkutatások során leltek rá répcelak és mihályi környékén természetes szénsavra, amely 1.600-1.700 méter mélységből tör fel nagy nyomással. a természetes szénsav hasznosítására két üzem is létesítettek. a széndioxidot a hagyományos felhasználási módokon, a szikviz készítésén és a sörcsapoláson kívül, üdítő italok előállításánál és a korszerű ipari technológiáknál is alkalmazzák. az acélöntvényekben például a széndioxid hatására a vízüveggel kevert maghomok a magszekrényben igen rövid idő alatt tökéletesen megszárul. ezzel megtakarítható a költséges és hosszadalmas szárítás. a vele gyakorta együttjáró selejtképződést is kiküszöbölhetik. ez az eljárás lehetővé teszi nagy méretpontosságú öntvények készítését. a széndioxidot felhasználja a gumiipar és a szerszámipar is. az utóbbi időben a mezőgazdaságban is akad alkalmazási területe. a laboratóriumi kísérletek ugyanis azt mutatták, hogy a növényvilág bizonyos mértékig széndioxid „szegénységben”, szenved. ezért ha például zárt térben a levegő az általános 0-0.3 százalék helyett körülbelül 1 százalék széndioxidot tartalmaz, a növények jobban fejlődnek: a széndioxiddal dúsított légtérü melegekben a paradicsom, az uborka háromszoros, a pillangósok pedig öt-hatszoros termést adnak. a rákoscsabai micurin tsz eredményesen kísérletez ezzel az érdekes termésgyarapító megoldással.

szilárd állapotban is kitűnően használható a széndioxid. jég gyanánt. hatásfoka lényegesen nagyobb a jégnél. ezen túlmenően megöli a baktériumokat is. használják a gyümölcs-és húsexportnál a nagy vendéglők és a hűtőipar jégellátásában.

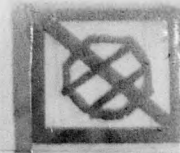
/folyt.köv./

16,36

17.10

Zelli

- 31 -

/bb 45. a vásár.....1.folyt./vm

flavio orlandi szociáldemokrata képviselő vezetésével hazánkban tartózkodó, negyven tagú, olasz üzletemberekből álló küldöttség bucsuztatására csütörtökön kallós üdön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke a gellért szállóban fogadást adott. elutazása előtt flavio orlandi az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- nagyon kellemesen éreztük magunkat magyarországon és igazán megelégedéssel nyilatkozhatom a közismert magyar vendégszeretetről. örömmel tölt el az az élénk érdeklődés is, amely küldöttségünk és az olasz kiállítók iránt megnyilvánult a budapesti ipari vásáron. úgy véljük, hogy a jövőben kiszélesedhetnek kereskedelmi kapcsolataink. az itt folytatott kereskedelmi tárgyalásaink alapjelmélnetjük, hogy az országaink közötti eddigi évenkénti 25 milliárd lírás forgalom 40 milliárd lírára emelkedhet. az árucserének ez a növekedése nemcsak az olasz, hanem a magyar gazdasági élet számára is előnyös.

- azok az olasz szakemberek, akik a budapesti ipari vásárt megtekintették, igen elismerő véleményt alkottak a magyar iparcikkekről, különösképpen pedig a kiállított gépek kiváló minőségéről. azt hiszem, ez a vélemény is hozzájárul majd kereskedelmi kapcsolataink élénkítéséhez - fejezte be nyilatkozatát az olasz delegáció vezetője.

a budapesti ipari vásár különböző csarnokainak belső kiképzését, az áruk elrendezését sok külföldi és hazai látogató dicsérettel elismeréssel nyilatkozott a dekoratőrök munkájáról m.v.nyesztrov, a szovjetunió kereskedelmi kamarájának elnöke is.

jónéhány pavilon izléses kialakítása dicséri a reklámdekoratervező és kivitelező szövetkezet munkáját. a szövetkezet vezetői csütörtökön meghívták a külkereskedelmi vállalatok szakembereit és bemutatták nekik az általuk tervezett kiállításokat, pavilonokat. a szövetkezet a külkereskedelem meghívására külföldi kiállításokat tervez, a havannában nemrég megrendezett magyar műszerkiállítást is ők készítették elő, s ennek láttán bízták meg most a szövetkezetet a budapesti ipari vásár kubai kiállítói, hogy rendezzék el kiállítási anyagukat. a szövetkezet szakemberei most a müncheni és három bukaresti magyar árubemutató előkészítésén dolgoznak. /folyt.köv./

16.35

17.20

Kell

- 32 -

bb 46. szerelőket is képeznek a termelőszövetkezeteknek a veszprém megyei gépállomások - ülést tartott a veszprém megyei országgyűlési képviselőcsoport

vid tm vm ká

1962.május 25

pénteken csóton, a megye egyik legjobban működő gépállomásán tartotta ülését a veszprém megyei országgyűlési képviselőcsoport. a vendégeket beredek mihály, a gépállomások veszprém megyei igazgatójának igazgatója tájékoztatta. elmondotta, hogy a gépállomások sok éves tervének 96 százalékát a termelőszövetkezetekben végzett gépi munka jelenti, emellett közvetlenül is segítik a termelőszövetkezetek gépesítését: április 31-éig 300 termelőszövetkezeti traktort és csaknem 100 egyéb szövetkezeti tulajdont képező gépet javítottak ki. télen a traktoros-utánpótlás biztosítására tanfolyamokat tartottak a gépállomások, elsősorban a termelőszövetkezeti tagok részére. az oktatáson 170 hallgató vett részt, közülük 150-en termelőszövetkezeti dolgozók. ezenkívül 600 termelőszövetkezeti traktorost képeztek ki balesetelhárításra.

az újabb tervek szerint a veszprém megyei gépállomások nem csak traktorosokat képeznek a tsz-eknek, hanem az új gépekhez szerelőket is. a tervek szerint az őszi mezőgazdasági munkák befejezése után 200-300 szövetkezeti tag kezd meg a szerelési munkálatok elsajátítását a gépállomásokon.

a megyei igazgató beszámolója után az országgyűlési képviselőcsoport értékelte a gépállomások munkáját. megállapították, hogy ebben az évben kiválóan helytálltak, s ezért a képviselőcsoport dicséretben részesítette a gépállomások dolgozóit.

az országgyűlési képviselőcsoport ülésén résztvet és fel-szóltalt pap jános, belügyminiszter is./mti/

bb 49. író-olvasó találkozók, irodalmi estek, könyvbálak, szellemi fejtörők a könyvhét vidéki programjában

ö vid fm/n vm fm

1962.május 25.

a vidéki városokban és falvakban is sok érdekes esemény tarkítja majd az ünnepi könyvhétet. a legtöbb helyen május 26-27-én tartják az ünnepélyes megnyitót.

baranya megyében mintegy harminc író találkozik majd olvasóival a gyárakban, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban és művelődési házakban.

/folyt.köv./

16.45

14.20

Kell

- 33 -

/bb 49. író-olvasó.....1.folyt./vm

megyeszerte előadásokat tartanak az irodalmi színpadok, a falvaki könyvkiállításokat, irodalmi fejtörőket, filmvetítéseket rendeznek, a komlókkönyösi munkásszálláson,, a művelt munkás könyvtár címmel könyvkiállítást rendeznek.

békés megyében is gazdag program várja a könyvbarátokat. békéscsabán például 40 helyen lesz könyvvásár, s a nemrég ujjáalakított radnóti miklós könyvesboltban kiállítás nyílik a könyvhét,, slágereiből,, gyulán könyvbálakat, illetve irodalmi fejtörőket rendeznek, s a nyerteseket könyvekkel jutalmazzák.

csongrád megye városaiban és számos községében irodalmi estekkel, író-olvasó találkozókkal nyitják meg 27-én az ünnepi könyvhétet, a könyvsátrakban írók és költők dedikálják majd új műveiket, a szegedi újságíró klubban - ugyancsak 27-én - ünnepi estet rendeznek az irodalom barátai.

győr-sopron megyében a könyvhét ünnepélyes megnyitóját az nem győzött, hanem kapuvárott tartják, amely az idén ünnepli fennállásának 800. évfordulóját, a megye városaiban és üzemeiben könyvsátrakat állítanak fel, a falvakban pedig a földművesszövetkezete árúsítanak könyveket, a falusiak a most megjelent szépirodalmi műveken kívül megvásárolhatják a legújabb mezőgazdasági szakkönyvek is.

tolna megye több helyén rendeznek irodalmi estet, író-olvasó találkozót az ünnepi könyvhét alkalmából, a földművesszövetkezete több mint 200 könyvsátrat állítanak fel a falvakban, ahol az olvasó félmillió kötet között válogathatnak. - a zalai városokban és községekben szombaton este nyitják meg a könyvhétet, a megnyitóra nyolc író és költő érkezik a megyébe, a nőtanácsok és az ifjúsági szervezetek külön könyvsátrakat állítanak fel a városokban, a falvásokban pedig könyvkiállítást rendeznek a földművesszövetkezete - komárom megye nagyobb termelőszövetkezeti községeiben,, könyvterjesztő vasárnapot,, rendeznek: a népművelési munkások otthonukban keresik fel a családokat és mutatják be nekik a legújabb irodalmi alkotásokat. - szabócs-szatmár megyében is számos író és költő találkozik olvasóival, a könyvhét programjában 30 író-olvasó találkozó, 30 irodalmi előadás, 90 könyvkiállítás és mintegy 200 könyvterjesztő nap szerepel. -író-olvasó találkozó lesz a dunaujvárosi művészeti klubban, továbbá a meleghengerműben és a ruhagyárban./m

17,00

18.10. *Zseli*

- 34 -

bb. 41. vasárnap életbe lép a máv- és a mávaut új menetrendje

i kf/n/gy/ki

1962. május 25.

a máv vezérigazgatósága közli, hogy május 27-én 0 órakor életbe lép az új - az 1962/63. évi - menetrend, tehát vasárnap hajnaltól a vonatok már e szerint közelekednek, az új menetrend számos szervezeti intézkedést foglal magában, amelynek nyomán gyorsul a nemzetközi forgalom, javul a belföldi vasuti közlekedés, így például szobon a nemzetközi gyorsvonatok mindössze néhány percet tartózkodnak, a csehszlovák csd, és a máv. személyforgalmában közös határállomás lett sturovo, ausztrián át a nyugati államokkal egész évben naponta két pár közvetlen gyorsvonati összeköttetés lesz, egyes nemzetközi gyorsvonatokon a kényelmesebb utazás érdekében bevezetik a kötelező helyjegy váltást, s ezek a vonatok belföldi utazásra nem vehetők igénybe, a belföldi forgalom gyorsítására a személyvonatoknál 25 klsforgalmu megállóhely szűnik meg, hasznos intézkedéssel csökkentik a távolsági személyvonatok zsufoltságát, az építőipari dolgozók hétféle munkásvonatait például 15 - 15.30 helyett már 12.30 - 13 óra között indítják budapestről s ezáltal kedvezőbb csatlakozási lehetőségeket is teremtenek az utasoknak a vidéki csomópontokon.

vasárnaptól a budapest-belgrád-szofia közötti, valamint a moszkva-budapest-belgrád között közvetlen kocsikat továbbító csap-záhony-i nemzetközi gyorsvonatok nem a nyugati pályaudvarról, hanem a keleti pályaudvarról indulnak és oda érkeznek, ezzel a közvetlen kocsik tartózkodási idejét a jelenlegi 6 órától 35 percre csökkentik, az újjáépített dráva hid lehetőséget ad arra, hogy ezentúl a budapest - rijekai gyorsvonat gyékényes-koprivnicán át közlekedjen s így menetideje a mostaninál másfél órával rövidebb lesz.

megszűnik az alberg-expressz és a danuvia-expressz, helyettesítik bázeli-wien-budapest-bukarest között a wiener walzer közlekedik az új gyorsvonat menettartama kizárólag a máv vonalán nyugat-kelet irányban 4 óra 58 perccel, ellenirányban 2 óra 23 perccel lesz rövidebb az alberg-expresszénél, a pannónia-expressz menetideje egy órával csökken.

az új menetrend szerint tovább gyorsul a budapest és a nagyobb városok közötti közvetlen forgalom, a nyári főidényben a keleti pályaudvarról miskolcig mindkét irányban megálló nélkül rohog majd az új lillafüred-expressz, budapest-pécs között gőzmozdony vontatás helyett gyorsmotorvonat jár, a mostaninál 30 perccel rövidebb idő alatt.

/folyt. köv./

17,10.

18.10. *Zseli*

- 35 -

bb. 41. / vasárnap életbe lép.... 1. folyt./ gy

a nyugati pályaudvarról debrecenbe ugyancsak gyorsvonat közlekedik amely hajduszoboszlóig nem áll meg, s így menetideje 25 perccel rövidül. budapest-debrecen-nyirgegyháza között a személyvonatok menettartama is átlagosan 40-45 perccel csökken. budapest-eger között két új távolsági személyvonatot állítanak forgalomba és csongrád is közvetlen személyvonati összeköttetést kap a fővárossal. hatvanig 14 pár helyi vonatot továbbítanak villamos mozdonyal s ezzel átlag 25 perccel rövidítik a menetidőt.

a balatoni nyári forgalomban a múlt évben általában kielégítették az utazó közönség igényeit, s az idén már aránylag kevés változás lesz ezen a vonalon. a szombat déli és a vasárnap esti zsufoltság csökkentésére ebben az időben budapest-balatonszemes között új gyorsjáratú személyvonat közlekedik. ezenkívül a székesfehérvár-fonyód közötti helyi vonat útját budapestig meghosszabbítják.

a belföldi személyvonatok utazási sebessége 33 kilométerre, a gyorsvonatoké 53.5 kilométerre, a nemzetközi vonatoké pedig 55.5 kilométerre növekszik. ugyancsak gyorsul a nemzetközi és a hazai teherforgalom.

ugyancsak vasárnap hajnaltól érvényes a mávaut nyári menetrendje. ez számos olyan új autóbuszjáratot tüntet fel, amely az utazás kényelmét gyorsítását segíti elő. a menetrend szerint 16 olyan községet kapcsolnak be az országos autóbuszhálózatba, amelyek lakóinak eddig kilométereket kellett gyalogolni a legközelebbi autóbusz, vagy vasúti megállóig. a dolgozók szállítására újabb 282 munkásjáratot, az üdülő- és fürdőhelyekre pedig 214 új autóbuszjáratot indítanak.

a máv hivatalos menetrendkönyvét, mintegy hétszáz oldal terjedelemben, 140 000 példányban adták ki. árusítását már megkezdtek. külön jelenik meg a balatoni „zsebmenetrend”, és a személyvonatok budapesti érkezését - indulását tartalmazó tájékoztató.

/mti/

..

17, 15

18. 45

Zeli

- 36 -

bb. 44. képek a tavaszi határról

vid ő kz/gy/ká

1962. május 25.

mezőgazdasági üzemeinkben ezekben a napokban már nagy körültekintéssel kell elosztani a gépi és a kézi munkaerőt. az időszak legfontosabb tennivalója, a növényápolás, mellett ugyan is már „teljes üzem”, van a kertészetekben, gondoskodni kell a szőlő- és gyümölcs-termes vidékeken a permetezésről és még sok egyéb nalaszthatatlan munka elvégzéséről.

az asszonyok dicsérete

zsalában, a bőséges májusi esők után szinte egyik napról a másikra köszöntött be a tavaszi munka dandárja. az összetorlódott tennivalókkal csak az asszonyok segítségével tudnak megbirkózni a közös gazdaságok. a kapálás zömét ők vállalták magukra. szinte valamennyi szövetkezetben már kora reggel 30-40 fős csoportokban indulnak a földekre. egy-egy termelőszövetkezet határában 150-200 asszony dolgozik. az ő szorgalmukat dicséri, hogy az első kapálás után megyszerte megkezdték a cukorrépa egyelését, másodsor sarabolják a mákot, s hozzáálltak a kukorica kapálásához.

hajóról öntözik a gabonát a mezőhéki állami gazdaságban

szolnok megye egyik kevés csapadékot kapott vidékén, a mezőhéki állami gazdaságban a cukorrépa és a kertészeti növények mellett megkezdték a csatornák mentén vetett őszi kalászosok öntözését is. a szárazság miatt gyengén fejlődő gabonákra, nagyteljesítményű öntöző hajóval, 35-40 milliméternyi csapadékot juttatnak. a mesterséges csapadék jó hatása máris észrevehető, s az idén minden bizonnyal ezek, a vízhez közeli „szerencsés”, táblák adják majd a legjobb termést.

jó termést ígérnek a szekszárdi szőlők

a szőlők fejlődéséhez az elmúlt hetekben általában kedvező volt az időjárás. gyorsan és szépen fejlődtek a tőkék a szekszárdi állami gazdaságban is. az idősebb tőkék általában 25-30, az újtelepítésűek pedig 10-12 fürtöt hoztak, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy ezen a vidéken jó termés ígérkezik. a kedvező kilátások fokozott gondosságra ösztönöznek: az elmúlt napokban 40 magasnyomású géppel megkezdték a gazdaságban az első permetezést.

/folyt. köv./

17, 22

18. 45

Zeli

- 37 -

bb. 44. / képek a tavaszi... 1. folyt./ gy

hőrcsöginvázió borsodban

borsod megye 29 községében valóságos hőrcsög invázióval kell megküzdeniök a termelőknek. egyes községek határában holdanként nem kevesebb mint 200 hőrcsöggyukat számoltak meg. a falánk kártevők „szorgalmát”, kiszáradt sávok jelzik a gabona és a kukorica táblákon. a védekezés megkezdődött. a szakemberek számítása szerint ártalmatlanná tételükhöz 35 vagonnyi szénkéngé szükséges. a szénkéngé beszerzése mintegy másfél millió forinttal terheli meg a szövetkezeteket, a védekezés elhanyagolása esetén viszont 40 millió forint értékű kárral lehetne számolni.

az utóbbi évek legjobb pillangós termését takarítják be nógrádban

a pillangósok első kaszálása országos átlagban gyengén fizet. a hűvösebb, de paradus éghajlatu nógrád megyében azonban az idén sem panaszkodhatnak a közös gazdaságok: az utóbbi évek egyik legjobb pillangós termését takarítják be. az együttesen több mint 14 000 holdnyi vöröshere első kaszálásának átlagos hozamát 11 mázsára becsülik a szakemberek. hasonlóan jó termést ad a lucerna is. a megye határában jelenleg száznál több fűkasza vágja a rendeket.

ujra bevetik a jégkárt szenvedett táblákat - ifjúsági rohambrigád segíti a viharkárok helyreállítását pusztáotlakán

békés megye egyik legjobb közös gazdaságában, az ujkigyósi aranykalász termelőszövetkezetben, tetemes károkat okozott a május 20-i vihar. percek alatt tönkre ment 1 200 melegágyi ablak, virágzó paradicsom és már 5-6 centis gyümölcsöt érlelő paprikatövek százezrei pusztultak el az orkánszerű szélben. megsemmisült 15 hold korai káposzta, négy holdnyi karalábé és egyéb, már szabadföldbe palántázott növény. gabonavetéseikből 750 hold szépen fejlett külföldi búzát pusztított el a viharral együtt érkező jégeső.

a bajbajutott szövetkezet nem maradt magára a gondjaival. nemcsak a közvetlen környékről, de az ország távolabbi vidékeiről is egymás után jelentkeztek a szövetkezetek, hogy fölajánlják segítségüket. a jégveréstől letarolt kertészet új betelepítéséhez például még fejér és csongrád megyéből is kaptak palántát. a gépállomások traktorokat és jól képzett szakembereket küldtek ujkigyóra.

/folyt. köv./

17,30

18.45

- 38 -

bb. 44. / képek a tavaszi... 2. folyt./ gy

jelenleg hatvan traktor szánt, vet éjjel-nappal a szövetkezet határában, hogy mielőbb pótolják az elpusztult vetést. a kertészetben ugyancsak gépek dolgoznak, s néhány nap alatt pótolják a jégverésben tönkrement palántákat.

a széleskörű segítség hamarosan visszaadta a szövetkezet tagjainak munkakedvét. azokon a táblákon, amelyeket elkerült a jégverés 17 kultivátor és csaknem 600 szövetkezeti tag és családtag dolgozik. meggyőződésük, hogy a társadalmi összefogással párosult szorgalmuk az év végéig kiigényliti az elemi csapás okozta károkat.

a megye egy másik községében, pusztáotlakán, az előbbinél kisebb mérvű, de ugyancsak számottevő károkat okozott a vihar. az elpusztult vetéseket itt is gyorsan pótolják. hozzáláttak a megrongálódott épületek helyrehozásához is. ez utóbbi munkához hasznos segítséget nyújt az a békéscsabai fiatalokból szervezett 54 tagu rohambrigád, amely már több nap óta a községben dolgozik.

/mti/

..

bb. 40. / továbbfejleszt... 2. folyt./ gy

bugár jánosné tájékoztatója után aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese szocialista kulturáért jelvényt, illetve miniszteri dicséret oklevelet nyújtott át a népművelés 17 társadalmi aktivistájának, akik a munkásakadémiák továbbfejlesztéséért a legeredményesebben dolgoztak.

a vitában a munkásakadémiák eddigi tapasztalataival, fejlesztésük főbb kérdéseivel foglalkoztak. a tanácskozáson az a vélemény alakult ki, hogy a munkásakadémiák eddigi fejlődése a számszerű növekedés mellett az utkeresés és a kísérletezés időszakára volt. ez természetesen nem mindenütt járt együtt a színvonal emelkedésével. néhány helyen a munkásakadémia elnevezés alatt lényegében a korábbi, sokszor alacsony színvonalú, lazán szervezett ismeretterjesztés folyik. gyakran négy-öt előadásból álló sorozatot elneveznek munkásakadémiának, sőt az is előfordul, hogy a félórás étkezési szünetet használják fel a „munkásakadémia”, előadásainak megtartására.

/folyt. köv./

17,35

18.50

- 39 -

bb. 40. / továbbfejleszti.... 3. folyt./ gy

ilyen esetekben a hallgatók nem látnak különbséget a korábbi ismeretterjesztő előadások és a munkásakadémia között.

az 1961/62-es oktatási évben javult a munkásakadémiai tematikák összeállítására, több a termeléshez kapcsolódó és a helyi igények szerint kialakított téma, a budapesti 177 munkásakadémia előadásainak például 23 százaléka természettudományi, 20 százaléka műszaki jellegű, az üzem életével fejlődésével lépést tartó előadások megkönnyítik a szakira történetének megismerését, a korszerű technikai, közgazdasági, munkaegészségügyi problémák megértését, tájkoztatnak az adott iparág világviszonylatban elért eredményeiről, ismertetik a legjobb találmányokat és a jelentős újításokat - mutattak rá a felszólalók. a tanácskozást szombaton folytatják.

/mti/

em b a r g o 20 ó r á i g !!!

bb. 57. kicserélték a magyar népköztársaság kormánya és az egyesült arab köztársaság kormánya között kötött hitelegyezmény megerősítő okiratait

gk/gy/sr

1962. május 25.

1962. május 24-én katona jános rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője és moustapha aly khalaf I. titkár, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, kicserélte a magyar népköztársaság kormánya és az egyesült arab köztársaság kormánya között, a magyar népköztársaság által az egyesült arab köztársaság részére nyújtott hitel-könnyítések tárgyában kairóban aláírt egyezmény megerősítő okiratait. /mti/

17,40

18.50

- 40 -

48. ankét az alkoholizmus elleni küzdelemről

ms/gk vm sr

1962. május 25.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete és a magyar vöröskereszt kétnapos ankétot rendezett a semmelweis-teremben az alkoholizmus elleni küzdelem időszerei kérdéseiről. az ankétot pénteken délelőtt dr. vilmos gyula egészségügyi miniszter-nyitotta meg. bevezetőjében rámutatott az alkoholizmus elleni küzdelem eddigi eredményeire. megemlítette az üdítő italok növekvő mennyiségű gyártását és fogyasztását, az alkoholelvonó kúrákat, az italboltok kitélepitését a főútvonalokról. a hivatalos megbeszélések kifejezésre jutnak az új büntető törvénykönyvben is - mondotta -, majd megállapította, hogy a küzdelem sikeréhez elengedhetetlenül szükséges az egész társadalom bevonása.

a pénteki ankéton egyetemi tanárok, ismert orvosok és más szakemberek különböző szempontokból világították meg az alkoholizmus kérdését. dr. nyiró gyula egyetemi tanár, a budapesti orvostudományi egyetem pszichiátriai klinikájának vezetője az alkoholizmus kialakulásának biológiai, pszichológiai és szociológiai tényezőit ismertette. hangsúlyozta, hogy minden esetben fontos a káros szenvedélyt okozó tényezők egyénenkénti elemzése. a kollektív korlátozó intézkedéseken kívül széleskörű kutató munka szükséges, hogy ki lehessen dolgozni az egyéni gyógyítás és megelőzés feltételeit. ezen kívül megfelelő gondozóintézetek kelljenek, ahol az ambuláns elvonás történhetik, kiegészítve egyéb korszerű gyógymódokkal.

dr. tarján róbert, az országos ételmezés-és táplálkozástudományi intézet igazgatója az alkohol és a néptáplálkozás viszonyát ismertette. elmondotta, hogy az intézet vizsgálatai szerint népünk 1948-1956 között nagyon sok kalóriát fogyasztott, de nem megfelelő összetételben. 1957 óta a fogyasztás némileg csökkent, 3000 kalória körül van, de sokkal kedvezőbb az arány az egyes táplálkozási anyagok között. így évről-évre emelkedik a hus-, a tej-és a tejfogyasztás. még ma nem kielégítő azonban a főzelékek és gyümölcsök fogyasztása. a gyümölcsfogyasztás növelésének legfőbb akadálya a szeszitalok fogyasztása, mert a szőlő és gyümölcs nagy részét bor és pálinka készítésére használják fel. hazánkban 70 liter fölött van az egy főre eső évi szeszfogyasztás, ugyanakkor az üdítő italok fejadagja nem haladja meg az évi egy litert.

hogy a szülők alkoholizmusa milyen súlyosan kihat gyermekeik egészségére, testi és szellemi fejlődésére, arról beszédes adatokat közölt dr. györgy julia kossuth-díjas főorvos, akinek előadását dr. szamosi józsef olvasta fel. rámutatott, hogy az alkoholista szülők gyermekei már születésüktől csökkent teherbírásuak, biológiai-és többé-kevésbé sérültek. ehhez az alkati adottsághoz járul azután a családi környezet olyan súlyos hatása, amely alól a legerősebb, legjobb adottságu gyermek sem vonhatja ki magát.

17,48

- 41 -

/bb 48. ankét az.....1.folyt./vm

az eredmény a különböző neurozisekban, gyakran bünözésben jelentkezik a művelődésügyi minisztérium gyermek-és ifjúságvédelmi osztályának statisztikája szerint 1959-ben 27.000 veszélyeztetett környezetben élő gyermek közül 4135-nek, 1961-ben 15.000 ilyen gyerekből 2.500-nak a szülei alkoholisták voltak. györgy julia szerint intézményesen kell megszervezni mind az alkoholisták gyógyítását, mind a megelőző munkát és a kémiai szerekekkel történő elvonókurát pszichoterápiával kellene kiegészíteni.

a délutáni ülésen dr. marton zoltán a központi statisztikai hivatal osztályvezetője arról adott tájékoztatást, hogy a túlzott alkoholfogyasztás hogyan hat a balesetek számának alakulására és a bünözésre. elmondotta, hogy az utóbbi időben jelentősen emelkedett az alkoholfogyasztással kapcsolatos közúti balesetek száma. minden harmadik halálos baleset oka ittasság volt. a májzsugorodásból eredő halálozás - ami az alkoholizmus egyik következménye - az elmúlt évtizedben 67 százalékkal emelkedett. az ideg-elmeosztályokon alkoholos-elmezavar vagy idült alkoholizmus miatt szükségessé váló ápolási idő egyetlen év alatt 100.000 napot tesz ki, ugyanakkor, amikor ezek a kórnázak amúgy is túlszűfoltak. végül rámutatott, hogy az összes elítéltek ötödénél szerepet játszik az alkohol a bűncselekmény elkövetésében. különösen magas ez az arány a fiatalabb korosztályoknál.

dr. oravec béla, az országos mentőszolgálat főigazgatója elmondotta, hogy 1960-ban 12.690, 1961-ben 12.346 esetben szállítottak a mentők ittas embereket. szükséges, hogy az ápolással egyidejűleg a részegeket kijózanító szobákba vigyék. dr. vámos miklós az új büntető törvénykönyvnek az alkoholizmus elleni küzdelmet szolgáló intézkedéseiről adott tájékoztatást. alkoholfogyasztással összefüggő bűncselekmény esetében a törvény lehetővé teszi a tettessel szemben kényszer-elvonókúra alkalmazását. fontos intézkedés az is, hogy az öntudatlan állapot nem zárja ki a büntetést és felelősségrevonást akkor, ha az illető saját hibájából került ilyen súlyosan ittas állapotba. dr. bálint istván főorvos, a fővárosi alkoholista gondozó intézet tapasztalatairól számolt be. az intézetben csaknem hatezer alkoholista jelentkezett elvonó kurára. a tapasztalat szerint a gy. gyűlés tartósságát nagyban elősegíti az utógondozás, amelyet meg eredményesebbé tehet a társadalom bevonása. kisebbkörű statisztikai vizsgálatok alapján arra a megállapításra jutottak az intézetben, hogy az elvonó kurán résztvevő alkoholisták 57 százaléka kigyógyult szenvedélyéből és még azoknak is 16 százaléka meggyógyult, akik nem fejezték be a kurát.

az előadásokat élénk vita követte./mti/

17,55

18.00

- 42 -

/bb 45. a vásár eseményei.....2.folyt./vm

pénteken a fővárosi közlekedési vállalatok bemutatták a szakembereknek és a sajtó képviselőinek a csuklós-családot, a csuklós villamost, trolibuszt és autóbust. ezeket a járműveket már megszerette a fővárosi közönség. nagy rudolf, a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának főmérnöke elmondotta, hogy az idén összesen 25 csuklós villamost helyeznek forgalomba, mégpedig a rákóczi úton, a thököly úton és a 2-es vonalán. az év végén már 25 csuklós trolibusz közlekedik a 70-es vonalán, mégpedig 5 különböző színben fényezett jármű. ezzel kapcsolatban a közlekedési igazgatóság főmérnöke hangsúlyozta, hogy közvéleménykutatásnak szánják ezt a kísérletet. igyekeznek ugyanis megtudni, milyen színeket szeret az utazóközönség, s a trolibuszokat a legmegfelelőbb - közlekedésrendszert szempontjából is legjobb - színre festik. a csuklós villamosok krémszínek lesznek, bordó csikozással. a csuklós autóbustok - amelyekből ebben az esztendőben összesen 90 készül - megtartják hagyományos színüket, a kékét, de ezüst csikozással teszik változatosabbá.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága egyébként bemutatta a balesetelnárítási kiállítást is, ahol miniatűr-járművekkel illusztrálta a helyes közlekedés rendjét, s egyben felhívta a figyelmet a veszélyes közlekedési gócpontokra.

karel polacek, a csehszlovák szocialista köztársaság gépipari minisztere dr. horgos gyulának, a kohó-és gépipari miniszter első helyettesének társaságában pénteken megtekintette a budapesti ipari vásárt.

/folyt.köv./

bb 58. országgyűlési képviselők tanácskozása jászboldogházán

vid tr vm fm

1962.május 25.

az országgyűlési képviselők szolnok megyei csoportja pénteken jászboldogházán tartotta ülését. a tanácskozáson résztvevő csáki istván, a szolnok megyei pártbizottság első titkára, továbbá az abádszalóki lenin, a turkevei táncsics, a karcagi lenin, a vezsegyi tiszamenti és a kunhegyesi tsz-ek főbb vezetője. a vendégek megtekintették a gyorsan fejlődő község két-és félmillió forintos költséggel épülő művelődési házát. kasza bélának, a megyei tanács mezőgazdasági osztályvezetőjének tájékoztatója alapján megvitatták a megye termelőszövetkezeteinek zárszámadási tapasztalatait és foglalkoztak az időszerű mezőgazdasági kérdésekkel. délután ellátogattak az arnykalász termelőszövetkezet központi majorjába és megtekintették a szépen fejlődő állattállományt, valamint a határban folyó mezőgazdasági munkát./mti/

18,00

18.00

- 43 -

bb 47. mezőgazdasági technikumok és szakiskolák országos gyakorlati versenye pápán

vid tm/vl je 1962. május 25.

a kisz központi bizottsága, a medosz és a földművelésügyi minisztérium ebben az évben harmadszor rendezte meg a mezőgazdasági technikumok és szakiskolák országos gyakorlati versenyét. a döntőbe jutott versenyzők pénteken mérték össze tudásukat a pápai mezőgazdasági gépészképző szakiskolában.

a versenyt petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg, majd a rajtához vonult a mezőgazdasági szakiskolák 160 versenyzője. a növénytermelési, állattenyésztési és kertészeti feladatok elvégzése mellett a fiatalok bemutatták munka közben a versenyen megjelent több mint 400 mezőgazdasági szakembernek a legújabb mezőgazdasági gépeket, köztük forgóboronát, talajmarót, talajlazítót és új típusú kombájnokat.

délután a verseny befejeztével petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes osztotta ki a jutalmakat a győzteseknek. a legjobb eredményt elért fiatalok felvételi vizsga nélkül nyerne felvételt az egyetemre, az első öt helyezett pedig tanulmányi ösztöndíjat kap az állami gazdaságok igazgatóságától. /mti/

bb 50. vujica gajinovics

tm/vl ki 1962. május 25.

a jugoszláv külkereskedelmi bizottság elnökhelyettese május 25-én karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese meghívására budapestre érkezett. a jugoszláv vendég megtekintette a budapesti ipari vásárt és részt vett a jugoszláv nemzeti nap alkalmából rendezett fogadáson. /mti/

18,04

18.05

rel

-44-

bb 51. vaclav pelisek látogatása egerben

vid gg/vl fm 1962. május 25.

a hazánkban tartózkodó vaclav pelisek, a csehszlovák szocialista köztársaság iskola és művelődésügyi miniszterhelyettese és felesége, valamint pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára pénteken egerbe látogatott. a vendégeket dr. lendvai vilmos, a heves megyei tanács vb elnöke fogadta. a fogadáson résztvett dr. csicsai józsef, a heves megyei tanács művelődési osztályának vezetője és bakó ferenc, a dobó istván vármúzeum igazgatója is. dr. lendvai vilmos tájékoztatta a vendégeket a megye életéről, többek között a kulturális munka irányításáról. /mti/

bb 55. ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság

t di/hné/vl sr 1962. május 25.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság. meghallgatta és elfogadta az elnökség beszámolóját a kneb legutóbbi ülése óta eltelt intézkedésekről, majd megtárgyalta és jóváhagyta a készletgazdálkodás vizsgálatának összefoglaló jelentését, valamint a termelőszövetkezetek munkaszervezési és gépesítési helyzetének vizsgálatáról készített jelentést.

a központi népi ellenőrzési bizottság megvitatta és elfogadta a 3. negyedévben sorra kerülő országos jellegű vizsgálatok tervét. ezek közül megtárgyalta a közutak építésének, fenntartásának és korszerűsítésének helyzete, valamint az élelmiszeripar egyes ágainak felkészülése az ötéves tervre című vizsgálatok lebonyolításának programját.

a központi népi ellenőrzési bizottság a 3. negyedévben megvizsgálja még, hogyan gazdálkodnak a tőkés importból származó, úgynevezett produktív alkatrészekkel, ellenőrzi az egyes könnyűipari cikkek minőségét, a külföldi kiküldetéseken szerzett tapasztalatok hasznosítását, egyes fontosabb élelmiszeripari cikkek minőségét, s megnézi azt is, hogy biztosítják-e a főbb feltételeket a növénytermesztés és az állattenyésztés hozamának növeléséhez. /mti/

18,07

18.05

rel

- 45 -

bb 52. az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetői ülése

hné/vl sr

1962. május 25.

pénteken az országházban ülést tartott az interparlamentáris unió magyar csoportjának vezetősége. az ülésen dr. molnár erik, a csoport alelnöke tájékoztatást adott az interparlamentáris unió tanácsának tavaszi, római üléséről, a magyar delegáció munkájáról, és elmondta a tanácsülésből adódó feladatokat. ezt követően ismertette a szovjet parlamenti csoportnak az amerikai atomkísérletek felújításának azonnali beszüntetését sürgető felhívását.

a vezetőség a tájékoztatást tudomásul vette és a szovjet parlamenti csoport felhívásával kapcsolatban egyhangulag úgy határozott, hogy azzal teljes mértékben egyet ért és döntéséről tájékoztatja az interparlamentáris unió genfi irodáját. az ülés ezután folyó ügyeket tárgyalta. /mti/

bb 54. a szép magyar könyv kiállításának sajtóbemutatója

t v/sze/vl sr

1962. május 25.

pénteken a könyvklubban bemutatták a sajtó képviselőinek a szép magyar könyv-kiállítást. dr. kornis pál, a kiadói felügyelet vezetője helyettes vezetője méltatta a kiállítás jelentőségét, amelyen az 1961. évi könyvművészeti versenyen díjat nyert könyvek mellett ott láthatók az ünnepi könyvhét új kiadványai is.

a szép magyar könyv 1961. évi versenyén az első díjat a corvina idegennyelvű könyvkiadó, a másodikat az akadémiai, a harmadikat pedig a helikon könyvkiadó nyerte. a kiállításon tetszést arattak az európa kiadó szép könyvei, a magyar helikon magas művészi igényel készült, színvonalas kötetei, a képzőművészeti alap kiadó vállalatának kiadványai.

a szép magyar könyv 1961. évi versenyén mintegy háromszáz kötet közül válogatták ki a 95 díjazott művet. /mti/

..

- 46 -

18,13
19,10 *Zseli*

bb. 53. a nők helyzete a munkahelyen és otthon - mód aladárné sajtótájékoztatója

t fe/gk/gy/sr

1962. május 25.

a nők helyzete a munkahelyen és otthon címmel mód aladárné, a központi statisztikai hivatal főosztályvezetője pénteken sajtótájékoztatót tartott a magyar sajtó házában. elmondta, hogy a statisztikai hivatal 1960 első negyedében 18 000 munkás-alkalmazotti háztartáshoz juttatott el kérdőíveket. a beérkezett 150 000 adat szolgált alapul, hogy magát a nőkérdést is megvizsgálják az életkörülményeiket meghatározó tényezőkkel összefüggésben: milyen a család jövedelmi színvonala, a nők foglalkoztatottsága, kulturális helyzete, a házimunka ellátása, a napi időbeosztás.

a megkérdezett asszonyok a legkülönbözőbb típusú családokhoz tartoznak. valamennyi munkás és alkalmazott kereső egyharmada nő - az 1949. évi egy negyeddal szemben. a nők munkavállalása egy sor körülménytől függ a családban. így például a gyermekek számától, a nők életkorától és lakóhelytől. az adatok azt mutatják, hogy azonos a kereső nők aránya a gyermektelenek és egy-gyermekes anyáknál. munkásoknál a munkaképes nők 44, az alkalmazottaknál 64 százalék kereső. jelentősen eltér azonban a nők munkavállalási aránya a városokban és községekben. a statisztikai adatok arra is rávilágítanak, hogy a kereső nők nem kizárólag anyagi okokból dolgoznak, hanem azért is, mert igényeik megváltoztak, s emléteik átalakult. a vezető állásuknál és értelmiségiéknél 10 százalék a nők aránya, a szakmunkásoknál kevesebb, csupán 15 százalék. igen magas viszont a betanított és segédmunkás állásokban a nők arányszáma. az adatok azt is bizonyítják, hogy kevesebb nő végez fizikai és kvalifikált munkát, mint férfi. ebből az is következik, hogy a nők átlagos keresete nem érheti el a férfiakét.

a statisztikai adatok arra is fényt vetnek, hogy a kereső nők kulturális színvonala magasabb, mint azoké, akik csak a háztartásban foglalatoskodnak. ötször nagyobb a magukat továbbképező kereső nők száma, mint a háziasszonyoké. valamennyiük legkedvesebb szórakozása az olvasás.

mód aladárné a továbbiakban elmondta, hogy a statisztikai adatok tükrében a nők jelentős hányada ma is a hagyományos munkaterületeken dolgozik. keresetével így is jelentős mértékben járul hozzá a család jövedelmének növeléséhez, az életszinval emeléséhez. ott, ahol az asszony is dolgozik ő szerzi meg a családi összkereset mintegy 40 százalékát, s ennek következtében másfélszer magasabb az egy főre jutó családi jövedelem. /folyt. köv./

18,20

19,11 *Zseli*

- 47 -

bb. 53. / a nők helyzete... 1. folyt./ gy

a házimunka gondjait vizsgálva a statisztikai adatok ki-
mutatják, hogy míg a négytagú család ellátása nagyjából
kitölti a háziasszony egész napját, a kereső nők csak ésszerű
időbeosztással, nagyobb intenzitással, férjük segítségével
végzik el a „második műszakot,,.

a gyermekekkel kapcsolatos gondokkal is foglalkoznak a
statisztikai adatok. megállapítják, hogy a dolgozó anyák gyer-
mekeinek fele van bölcsődében, óvodában, az iskolások egyhar-
mada napköziben. nagyon nagy szerep jut a nagymamáknak mind
a gyermekek nevelésében, mind pedig a háztartási feladatok
ellátásában.
/mti!

bb 59. az mszmp központi bizottságának távirata észak-írország kommu-
nista pártja tizenegyedik kongresszusához

vm cz

1962. május 25.

észak-írország kommunista pártja május 26-án, 27-én
tartja tizenegyedik kongresszusát. a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottsága táviratban üdvözölte a kongresszust./mti/

bb 60. az orvosok és egészségügyi dolgozók művelődési helyzetét
tárgyalta a szakszervezet központi vezetősége

t ms/gk vm sr

1962. május 25.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi
vezetősége pénteken a weil-teremben dr. szabó zoltán elnöklésével
az orvosok és egészségügyi dolgozók művelődési helyzetével foglalko-
zott. résztvett az ülésen dr. vilmon gyula egészségügyi miniszter-
helyettes gál lászló, a szot titkára és dr. farádi lászló orvos-
vezérőrnagy, a honvédelmi minisztérium egészségügyi csoportfőnöke
dr. darabos pál, a szakszervezet orvos-szakosztályának titkára be-
számolójában elmondotta, hogy a szakszervezet hét brigádja vizsgál-
ta a kérdést békés, csongrád, komárom és somogy megyében, valamint
a budapesti kilencedik és tizenkettedik kerület egészségügyi inté-
ményeiben és a budapesti orvostudományi egyetemen.

/folyt. köv./

18,25

19.11

- 48 /

/bb 60. az orvosok.....1. folyt./vm

a beszámoló összeállításához értékes tájékoztatást adott a vörös-
kereszt, a tit, az országos orvostudományi könyvtár, a dokumentá-
ciós központ, az orvosi hetilap, valamint az egészségügyi tudományos
tanács.

az orvostovábbképző intézet adatai szerint magyarország
16.000 orvosa közül 9637-nek összesen 11.692 szakorvosi képesítése
van, elég jelentős tehát azoknak száma, akik több orvosi szakmában
jártasak. a mintegy 60 százalékos szakorvosi arány önmagában is
jelentős szakmai felkészültséget fejez ki. ezenkívül 395 orvos
szerezte meg a kandidátusi, 57 az orvostudományok doktora fokozatot.
az akadémiának 14 rendes és 12 levelező tagja orvos. a szakmai mű-
veltség fontos jellemzője az orvosok szakirodalmi tevékenysége. a
legutóbbi két esztendőben mintegy 2000 orvostól jelent meg legalább
egy szakcikk. a szakmai érdeklődést mutatja a nagyszámú előfizetés
nemcsak magyar, hanem külföldi szaklapokra is. csak 1961-ben 1500
magyar orvos külföldi tanulmányutja és 600 külföldi orvostudós ma-
gyarországi látogatása segítette elő a kölcsönös tájékozódás, ismer-
etek, tapasztalatok cseréjét. az ország 375 intézményében van szak-
mai könyvtár, köztük 26 olyan, amelynek állománya meghaladja az
ötezer kötetet. ezekből a könyvtárakból tavaly 95.000 kölcsönző
242.000 könyvet, 160.000 olvasó 566.000 folyóirat-példányt olvasott.

a fiatal orvosok magas elméleti és gyakorlati képzettségén
és az orvostovábbképzés állandó fejlődésén kívül örvendetes,
hogy az orvosok szemléletében egyre gyarapodnak a szocialista
egészségügyre jellemző vonások. ez jórészt annak tulajdonít-
ható, hogy jelentősen fejlődött ideológiai, világnézeti képzésük
is. az elmúlt évben az egészségügyi dolgozók 27 százaléka vett részt
ideológiai előadásokon. az orvosok 51 százaléka hallgatott javarészt
filozófiai előadást. a szakszervezet szakmapolitikai előadásait
öt-hatezer orvos hallgatta végig.

a középfoku egészségügyi dolgozók képzésének színvonala
az állami nővérképzés bevezetése óta jelentősen emelkedett. a művelt-
a művelődés iránti igényüket jellemzi, hogy az egészségügyi akadémia-
mlák hétezer hallgatójának többsége középfoku egészségügyi dolgozó.

/folyt. köv./

18,30

19.11

- 49 -

/bb 60. az orvosok.....2.folyt./vm

befejezésül az egészségügy munkásainak általános műveltségével foglalkozott. három évvel ezelőtt 600 egészségügyi dolgozó járt a dolgozók általános, illetve középiskoláiba. számuk az idén 4600-ra emelkedett. ezenkívül az egészségügyi intézményekben százezret meghaladó hallgatóság előtt évente mintegy 2500 ismeretterjesztő előadás hangzik el. az elmúlt évben 58 nyelvtanfolyamot indítottak a szakszervezeti bizottságok. több mint 118.000 színház-, opera- és hangversenybérlet, 218.000 eladott színházjegy nemcsak a 200 közönségszervező munkáját, hanem elsősorban az orvosok és egészségügy dolgozók élénk kulturális érdeklődését bizonyítja. a szakszervezet könyvtáraiban több mint 200.000 kötet található. a beiratkozott olvasók száma az év elején 24.000 volt. változatlanul nagy az érdeklődés a magyar klasszikusok, csökken a világirodalom klasszikusai iránt. ehelyett inkább mai témájú könyveket olvasnak. nagyon keresettek a mai magyar és szovjet írók alkotásai, valamint a modern nyugati szerzők művei.

befejezésül hangsúlyozta, hogy az egészségügy munkásainak törekvése a kor színvonalán álló műveltségre egyik legfőbb biztosítéka a gyógyító munka eredményességének is.

a tetszéssel fogadott beszámolót élénk vita követte./mti/

-. -

bb. 63. fogadás a budapesti ipari vásár külföldi nővendégeinek tiszteletére

t fe/sze/gy/sr

1962. május 25.

a budapesti háziasszonyok klubja és a budapesti ipari vásár igazgatósága pénteken délután a gundel étteremben fogadást adott az ipari vásár külföldi nővendégeinek tiszteletére. a vendégeket dr. lukács lászlóné, a klub elnöke üdvözölte, majd rövid műsor következett. a fogadás szívélyes baráti hangulatban zajlott le.

/mti/

-. -

18,36

29,00

Lev

- 50 -

bb. 61. hartini sukarno asszony látogatása a budapesti ipari vásáron és kiskaludi-strobl zsigmond műtermében - indonéz vendégeink találkozója a hazánkban tanuló, indonéz diákokkal

t zs/gk/gy/sr

1962. május 25.

dobi istvánné, dr. münnich ferencné és kossa istvánné pénteken délelőtt viszontlátogatást tett a budapesten tartózkodó hartini sukarno asszonynál, az indonéz köztársaság elnökének feleségénél.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott látogatás után hartini sukarno asszony és kísérete, valamint iskandar légügyi almarsall, légiközlekedésügyi miniszter, - dobi istvánné, dr. münnich ferencné és kossa istvánné társaságában - pénteken délelőtt megtekintette a budapesti ipari vásárt, részt vett a látogatáson r. iman surjakusuma, az indonéz köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és felesége is.

a vendégeket kossa istván közlekedés- és posaügyi miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter és dr. vitéz andrás, a biv igazgatója fogadta. indonéz vendégeink először mikrobuszról tekintették meg a kiállítás látványosságait, majd nagy józsefné kalauzolásával a könnyűipari, a népművészeti és a butoripari pavilont keresték fel. részt vettek divatbemutatón is, amelynek végén hartini sukarno asszony őszinte elismeréssel nyilatkozott a vásáron látottakról.

- nagy élményt jelentett számomra a magyar ipar eredményeit kitűnően szemléltető vásár megtekintése - mondta. - ugyanis mint külföldi látogató, s ugyis, mint a szépet szerető asszony nagy tetszéssel néztem azt a bőséges választékot, a színek és minták valóságos kavalkádját, amely a magyar könnyűipar pavilonjában tárul a látogató elé. különösen tetszettek az izlases női cipők, az ötletes, rendkívül praktikus butorok és a magyar népművészet remekei, a kézzel festett pompás porcelánkészletek, fafaragások és népviseleti ruhákba öltöztetett babák.

/folyt. köv./

x x x

bb. 62. csehszlovák államférfiak közsönő távirata magyar államférfiakhoz

küm lt/gy/cz

1962. május 25.

antonin novotny, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára, a csehszlovák szocialista köztársaság elnöke és viliam síroky, a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének és kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének csehszlovákia nemzeti ünnepe, a felszabadulás évfordulója alkalmából küldött üdvözlésükért és jókívánságaikért. /mti/

-. -

- 51 -

1962
29,00

bb. 64. a vörösmarty kertmozi szombat nyílik a margitszigeten

i di/hné/gy/sr

1962. május 25.

pénteken befejezték a margitszigeten a vörösmarty kertmozi tatarozását; elkészült az új, hatalmas vetítő vászon is, amelyet parabolaílvü betonoszlopokra erősítettek. a népszerű kertmozi szombat a rendőr című olasz filmszatira bemutatójával kezd új évadját. /mti/

..

bb. 65. karel polacek focs-jenőnél

hné/gy/cz

1962. május 25.

focs-jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, pénteken délután fogadta karel polaceket, a csehszlovák szocialista köztársaság gépipari miniszterét. a fogadáson jelen volt cseregő jános kohó- gépipari miniszter. /mti/

..

- 52 -

1916
20/90 el

embargó 22 óráig!!!

bb. 67. a diplomáciai testület vezetői a minisztertanács elnökénél

t bc/hné/gy/sr

1962. május 25.

kádár jános pénteken délután a parlamentben - kívánságukra - fogadta a budapesten akkreditált diplomáciai testület vezetőit, akik születésnapja alkalmából jókívánságaikat fejezték ki.

megjelentek: h. grochulski, a lengyel népköztársaság -, li don gen, a koreai népi demokratikus köztársaság -, m. tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság -, t.h. heikkilä, a finn köztársaság -, zs. banzar, a mongol népköztársaság -, v.i. usztyinov, a szovjetunió -, f. pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság -, w. meissner, a német demokratikus köztársaság -, csei ce-min, a kínai népköztársaság -, m. rosianu, a román népköztársaság -, j. georgiev, a bolgár népköztársaság -, qu. p. machado, a kubai köztársaság -, j.g. amamoo, a ghanai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, dr. c. echagüe, az argentin köztársaság -, b. isin, a török köztársaság -, th.a. griva gardikioti, a görög királyság -, dr. j. h. zeeman, a holland királyság, i.t.m. pink, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság -, dr. p. vita-finzi, az olasz köztársaság -, p. francfort, a francia köztársaság -, m.a. pimentel brandao, a brazilai egyesült államok rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, m.a. khalaf, az egyesült arab köztársaság -, l. mehmeti, az albán népköztársaság, nguyen viet, a vietnami demokratikus köztársaság -, b.k. massand, az indiai köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, h.g. torbert, az amerikai egyesült államok -, p. poulsen, a dán királyság -, c. lemmens, a belga királyság, j.j. de dardel, a svéd királyság, m. daniv, izrael állam követségének ideiglenes ügyvivője és dr. m. rusi, a dunabizottság igazgatója.

henryk grochulski rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a diplomáciai testület elnöke, a megjelentek nevében köszöntötte kádár jánost, s jó egészséget, sok sikert kívánt a magyar nép jólétéért és a nemzetközi béke biztosításáért kifejtett munkásságához.

kádár jános megköszönte a jókívánságokat, majd szívélyesen beszélgetést folytatott a külképviseletek vezetőivel.

a diplomáciai testület vezetőinek fogadásánál jelen volt péter jános külügyminiszter.

/mti/

..

19.40
20.40 el

- 53 -

embargo 22 óráig!

bb 68. a központi bizottság és a kormány ünnepi vacsorája

t bc/hné vm sr

1962. május 25.

pénteken este a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány kádár jános elvtárs születésnapja alkalmából ünnepi vacsorát rendezett. a vacsorán részt vettek a politikai bizottság tagjai és póttagjai, dobi istván elvtárs, az elnöki tanács elnöke és a forradalmi munkás-paraszt kormány tagjai.

kádár jános elvtársat a központi bizottság, az elnöki tanács és a kormány nevében marosán györgy elvtárs köszöntötte.
/mti/

bb 69. a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának és a szovjetunió minisztertanácsának távirata kádár jánoshoz

vm cz

1962. május 25.

kádár jános elvtársnak,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének,

b u d a p e s t

kedves kádár elvtárs!

ötvenedik születésnapja alkalmából a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága és a szovjetunió minisztertanácsa forró, szívből jövő üdvözlését küldi önnek, a testvéri magyarországi egyik kipróbált vezetőjének, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kiemelkedő személyiségének.

a magyar nép javát szolgáló önfeláldozó harca és fáradhatatlan tevékenysége, az ön egyszerűsége és szerénysége, a néphez való közelsége mély tiszteletet váltott ki nem csupán magyarországon, hanem a szovjetunióban is.

a szovjet nép nagyra értékeli önnek a pártjaink és a népeink közötti együttműködés és megbonthatatlan barátság további erősítése és sokoldalú továbbfejlesztése, valamint a világ kommunista mozgalom egységének a marxizmus-leninizmus elvei alapján történő megszilárdítása érdekében végzett fáradhatatlan tevékenységét és hozzájárulását.

/folyt. köv./

19.55

20.45

- 54 -

/bb 69. a szovjetunió.....1.folyt./vm

a magyar szocialista munkáspárt, annak ön által vezetett központi bizottsága népének és a kommunizmus nagy ügyének létérdekeit képviselve jelentős sikereket aratott a szocialista építés minden területén és a világbéke megőrzéséért folyó harcban.

e nagyszerű évforduló alkalmából jó egészséget, hosszú életet, személyes boldogságot, a szocialista magyarország javát szolgáló további termékeny munkát kívánunk önnek, kedves kádár elvtárs.

a szovjetunió kommunista pártjának
központi bizottsága

a szovjetunió minisztertanácsa./mti/

- . -

bb. 70. mao ce-tung és csou en-laj távirata kádár jánosnak

gy/cz

1962. május 25.

kádár jános elvtársnak,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága
első titkárának,
a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt
kormányának elnökének

b u d a p e s t

kedves kádár jános elvtárs!
ötvenedik születésnapja alkalmából fogadja szívből jövő üdvözlésünket. Kívánunk önnek jó egészséget és hosszú életet. Kívánjuk, hogy újabb sikereket érjen el a magyar nép élén a szocializmus építésében, valamint az európa és a világ békéjének megőrzéséért folytatott harcban. Fejlődjék napról-napra a kínai és a magyar nép testvéri barátsága.

mao ce-tung
a kínai kommunista párt központi
bizottságának elnöke,

csou en-laj
a kínai népköztársaság államtanácsának
elnöke

/mti/

- . -

19.58

20.45

-55-

bb. 71. waldeck rochet, a francia kommunista párt központi bizottsága főtitkárhelyettesének távirata kádár jánoshoz

gy/cz

1962. május 25.

kádár jános elvtársnak,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága
első titkárának,

b u d a p e s t

kedves kádár elvtárs!

a francia kommunista párt központi bizottsága a francia kommunisták, dolgozók és demokraták nevében forró üdvözlését küldi ötvenedik születésnapja alkalmából. a francia dolgozók tudják, milyen kiemelkedő szerepet tölt be kádár elvtárs a magyar szocialista munkáspárt és a magyar kormány vezetésében, valamint a nemzetközi kommunista mozgalomban. emlékeznek arra, milyen döntő lépéseket tett ön a magyar munkásosztály és parasztság erőinek élén a szovjetunió segítségével az 1956-os ellenforradalom szétzúzása érdekében. tudják, hogy a magyar szocialista munkáspárt vezetésével a magyar nép eredményesen teljesíti a szocializmus építésének lelkesítő feladatát. az elmúlt tizenhét év alatt magyarország elmaradott és félfeudális országból békés és fejlett állam lett, amely valóra váltja a magyar dolgozók számos nemzedékének törekvéseit.

kedves kádár elvtárs!

a francia kommunista párt központi bizottsága legőszintébb üdvözlését küldi, jó egészséget és eredményes munkát kíván a magyar nép, a kommunizmus és a béke nagy ügye szolgálatában.

waldeck rochet

a francia kommunista párt központi bizottságának főtitkárhelyettese

/mti/

.-.

bb. 72. palmiro togliatti távirata kádár jánoshoz

gy/cz

1962. május 25.

kádár jános elvtársnak,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága
első titkárának

b u d a p e s t

fogadja az olasz kommunisták és a magam testvéri üdvözlését 50. születésnapja alkalmából. önnek, aki nehéz helyzetből vezette ki a magyar népköztársaságot és vitte előre a szocializmus útján, szívből kívánunk sok új sikert abban a harcban, amelyet a békéért, közös kommunista eszméinkért és a népeink közötti barátság megszilárdításáért folytat.

palmiro togliatti

/mti/

20, 10

21, 00

-56-

bb. 74. három nemzetközi vásár igazgatója tartózkodik budapesten

k sz/tr/gy/cz

1962. május 25.

a budapesti ipari vásár alkalmából három nemzetközi vásár igazgatója látogatott el fővárosunkba. itt tartózkodik rolf lemsen, a lipcsei vásár vezérigazgatója, a nemzetközi vásárok egyesületének az ufi-nak alelnöke, van der kwast az utrechti vásár igazgatója és c. chantre a brüsszeli vásár igazgatója. c. chantre mint az ufi megbízottja megfigyelőként jött el és megállapítja, amennyiben a budapesti ipari vásár jelentkezik a nemzetközi szervezetbe, méltó-e az ufi tagságra.
/mti/

.-.

bb 73. színesebb és gazdagabb lett a magyar irodalom - az ünnepi könyvhét megnyitója az egyetemi színpadon

t v/tr vm sr

1962. május 25.

pénteken az egyetemi színpadon tartották az 1962. évi könyvhét megnyitó ünnepségét. a nézőtéren ott voltak kulturális életünk képviselői, az elnökségben neves írók foglaltak helyet.

darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke ünnepi beszédében többek között elmondotta:

- irodalmunk fejlődése biztató, az elmúlt évek nem multak el az alkotás szempontjából eredménytelenül. színesebb és gazdagabb lett a magyar irodalom. az ünnepi könyvhét arra is választ ad, hogy fest ez a gyakorlatban. ha megnézzük a könyvhéten megjelenő új könyvek listáját, a legfiatalabb galambos lajostól illyés gyuláig, németi lászlóig veres péterig széles skála áll előttünk. bizom benne, hogy az olvasók értelemmel és szeretettel fogadják majd az új alkotásokat és jól sikerül az idei könyvhét - jól sikerül első-sorban az élő magyar irodalom seregszemléje.

az ünnepi beszéd után a műsorban benjámín lászló, fodor józsef, galambos lajos, hidas antal, jankovich ferenc, mesterházi lajos, simon istván, tabi lászló, vas istván, váci mihály, veres péter részleteket mutattak be könyvheti műveikből. /mti/

.-.

20, 30

-57-

bb 76. két magyarországi ősbemutató a debreceni színházban

vid fm/n vm fm

1962. május 25.

pénteken este a debreceni csokonai színház az évad utolsó bemutatóját tartotta. kodály zoltán székyfonó című egyfelvonásos operáján kívül két magyarországi ősbemutató szerepelt a műsoron: menetti: amélia bálba megy című egyfelvonásos vígoperája és dante d.ambroti efezusi özvegy című táncjátéka./mti/

- . -

bb 77. tudományos előadássorozat szombathelyen

vid fm/n vm fm

1962. május 25.

a tit vas megyei szervezete rendezésében az egykori savaria múltját ismertető előadássorozat kezdődött szombathelyen. az első előadást pénteken este dr. szentlélek tyhamér, a szombathelyi múzeum igazgatója tartotta „savaria az antik irodalomban,, címmel./mti/

- . -

bb 78. csehszlovák irodalmi emlékest a szegedi tudományegyetemen

vid fm/n vm fm

1962. május 25.

a csehszlovák kultúra és a hazafias népfront szegedi városi bizottsága pénteken a szegedi tudományegyetem aulájában bozena nemcova író nő halálának 100. és marie majerova állami díjas író nő születésének 80. évfordulója alkalmából.

dr. madácsy lászlónak, a bölcsészettudományi kar dékánhelyettesének meghyítójá után dr. dobossy lászló docens előadást tartott a két cseh író nő munkásságáról./mti/

- . -

20,30

- 58 -

bb. 75. három megye harminc középiskolájának 1 300 diákja találkozott sárospatakon

vid n/gy/fm

1962. május 25.

sárospatakon - a ságvári endre kulturális sérepszemle keretében - az idén először rendeznek diáknapiakat. a háromnapos ünneppsorozat pénteken kezdődött. az ősi iskola városban borsod, hajdu és szabolcs megye 30 középiskolájának 1 300 tanulója találkozott. az ünnepség alkalmából pályázatot írtak ki, amelyre 60 vers, 11 novella és 6 helytörténeti tanulmány érkezett. a találkozón a fiatalok különböző művészeti ágakban mérik össze tudásukat. az irodalmi színpadon tíz iskola együttese mutatja be műsorát. a hajduszentpéter hűgyes endre gimnázium „békét a világnak,, az ózdi józsef attila gimnázium pedig „európa vigyázz,, címmel állított össze műsort. a különböző helyeken megrendezendő művészi vetélkedőn 51 versmondó, 56 szóbtóénekes, 10 énekkar, 16 táncsoport és számos hangszerszólista lép fel. a péntek esti megnyitó előtt a rákóczi gimnáziumból 1 300 fiatal vonult fel fáklyákkal és lampionokkal a rákóczi várkertbe, ahol aradi istván, a községi tanács vb elnöke mondott ünnepi beszédet./mti/

- . -

bb. 79. a francia követ fogadása a budapesti ipari vásár alkalmából

k sz/tr/gy/cz

1962. május 25.

pierre francfort, a francia köztársaság rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere pénteken este a budapesti ipari vásár alkalmából fogadást adott. a fogadáson megjelent dr. pesta lászló, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke, dr. vitéz andrás, a budapesti ipari vásár igazgatója. ott volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa./mti/

- . -

bb. 61. hartini sukarno .../1. folyt./ gy

indonéz vendégeink délután kiskalud-sterbl zsigmond, kossuth-díjas szobrászművész műtermében látogattak el. a művész bemutatta hosszú pályafutásának legsikerültebb alkotásait és újabb műveit - köztük hartók béla most készülő portréját.

/folyt. köv./

20.42

21 15

- 59 -

bb. 61. /hartini sukarno.... 2. folyt./ gy

a műteremlátogatás után dobi istvánné teadélutánon látta vendégül hartini sukarno asszonyt és kíséretének nőtagjait. a közvetlen, baráti légkörben lezajlott teadélutánon résztvett többek között kádár jánosné is.

este az indonéz köztársaság budapesti nagykövetsége rendezett baráti találkozót a vendégek tiszteletére, amelyen ott voltak a hazánkban tanuló indonéz fiatalok.
/mti/

..

bb 80. időjárásjelentés

tr vm cz

1962.május 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1962.május 25-én, pénteken este:

a hőmérséklet kissé emelkedik, keleten a meleg mérséklődik

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, többfelé esővel, záporosóval, zivattal. mérsékelt, időnként élénk, a dunántúlon helyenként erős északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet nyugaton 14-19, keleten 18-23 fok között./mti/

..

bb. 81. fogadás a csehszlovák pártmunkásküldöttség tiszteletére

bc/gy/cz

1962. május 25.

frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, pénteken este fogadást adott a csehszlovák pártmunkásküldöttség tiszteletére. a küldöttség - mint ismeretes - viliam salgovicca, a szlovák kommunista párt központi bizottsága tudományos és kulturális osztálya vezetőjével az élén tesz látogatást Magyarországon.

a fogadáson megjelent darabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a központi bizottság tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, puja frigyos külügyminiszter-helyettes, valamint a politikai és a kulturális élet több más vezető személyisége. /mti/

20,46

21.20

.. - 60 -

/bb 45. a vásár.....3.folyt./vm

nagyon mozgalmas volt a vásárváros élete pénteken délután is. a lengyel pavilon igazgatósága még korábban érdekes pályázatot hirdetett: „vizsgáztak”, a látogatók a lengyel ipar, a lengyel külkereskedelem munkájáról. több ezer válasz érkezett a pavilon igazgatóságához, s a nyereménysorsolásra pénteken délután került sor. résztvett ezen tadeusz dorota a lengyel nagykövetség kereskedelmi tanácsosa és stefan kubacki, a lengyel pavilon igazgatója.

a több ezer pályázó közül az első díjat egy fényképnagyító készüléket bokor istván, a második díjat egy fényképezőgépet pethő ferenc, a harmadik díjat, egy lengyel gyártmányú karórát blaskó irén nyerte. valamennyien budapesti lakosok. külön díjakat kaptak még pethő attila, tóth vendel és nagy éva, ugyancsak budapestiek.

a délutáni órákban milenko drakulic jugoszláv kereskedelmi tanácsos sajtótájékoztatót tartott. hangsúlyozta, hogy jugoszlávia ez alkalommal hatodszor állítja ki ipari termékeit a budapesti ipari vásáron. sok áruval jelentkezett ezen a fontos nemzetközi gazdasági találkozón, így kiállított faipari termékeket, háztartási gépeket, butorokat, műanyag- és bőripari termékeket. jugoszlávia iparát a vásáron 39 üzem képviseli. bemutat a többi között konyha- és hálószoba, ebédlőberendezéseket, elektromos háztartási gépeket, hűtőszekrényeket, mosógépeket, különböző típusú takaréktűzhelyeket.

a továbbiakban a kereskedelmi tanácsos a két ország kereskedelmi kapcsolatairól adott tájékoztatót.

a jugoszláv nemzeti nap alkalmából a jugoszláv szövetségi népköztársaság nagykövetségének kereskedelmi osztálya és a jugoszláv pavilon igazgatója fogadást adott. a fogadáson megjelent tausz jános belkereskedelmi miniszter, veres józsef a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, kelemen lajos, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, a vásárbizottság elnöke, dr.vitéz andrás, a budapesti ipari vásár igazgatója, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium számos vezetője, a diplomáciai testület több tagja, a külföldi pavilonok igazgatói. ott volt a fogadáson mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság magyarországi nagykövete. a fogadás szívélyes légkörben zajlott le.
/mti/

21,05

21.20

.. - 61 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 73.sz. hír/színesebb és gazdagabb lett.... / negyedik bekezdésének utolsó sorából a „könyvheti„ szót kérjük kihagyni./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 73.sz. számú hír/színesebb és gazdagabb lett... / első bekezdése után kérjük a következő szöveget beiktatni:

az ünnepségen résztvett darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága agitprop osztályának vezetője, a központi bizottság tagjai, és hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője.

- . -

- v é g e -

- 62 -

21.40

Leli

mti hivatalos közlemények

1962. május 25.

bb. 56. az **elnöki** tanács ülése

k tr/gy/sr

1962. május 25.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a büntető törvénykönyv hatályba lépéséről, végrehajtásáról és egyes szabálysértésekről szóló törvényerejű rendeletet. az új törvényerejű rendelet ki- mondja, hogy a magyar népköztársaság büntető törvénykönyvéről szóló 1961. évi 5-ös törvény július 1-én lép hatályba.

az elnöki tanács elhatározta, hogy nyiregyházán pedagógiai főiskolát kell létesíteni, majd megerősítette a magyar - finn légiügyi egyezményt.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt.

/mti/

..

18.15

Leli

- 1 -

mti hivatalos közlemények

1962. május 25.

bb. 66. kádár jános elvtárs kitüntetése 50. születésnapja alkalmából

t bc/mé/gy/sr

1962. május 25.

a népköztársaság elnöki tanácsa kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének, - 50. születésnapja alkalmából - többévtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, az 1956-os ellenforradalom leküzdésében, a párt újjászervezésében, a forradalmi munkás-paraszt kormány létrehozásában, a szocialista Magyarország építésében szerzett kimagasló érdemei elismerésül, a szocialista munka hőse címet és a vele járó magyar népköztársaság érdemrendje kitüntetését adományozta.

a kitüntetést a parlament munkácsy termében pénteken délután dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. beszédében - a többi között - ezeket mondta:

- ez a kitüntetés annak az áldozatos munkának és harcnak elismerése, amit egész életében a munkásosztály, a dolgozó nép, a magyar nemzet felemelkedéséért folytatott. a kapitalista elnyomás ideje alatt az emberi jogokért, a dolgozó nép megbecsüléséért, hazánk felszabadulása után a munkás-paraszt hatalomért, a szocialista rend győzelméért harcoltál. amikor a munkásosztály hatalma, a szocialista társadalmi rend veszélybe került, élére álltál a néphatalom védelméért folyó harcnak, majd irányítottad a munkát szocialista társadalmi rendünk felépítéséért.

- népköztársaságunk elnöki tanácsa nevében jó erőt, jó egészséget kívánok. hadd kívánjam még azt is, hogy soha ne hagyjanak el azok az erények, amelyek szocializmust építő népünk, szocialista társadalmi rendünk javára szolgálnak. tudsz emberséges lenni, mert igaz ember vagy. tudsz kemény lenni, ha kell, mert lelkesedsz a nép ügyéért, a szocializmus eszméjéért, mert szereted a dolgozó embereket, szereted szocialista hazánkat. ismered és érted a tömegek gondolatát, ismered és érted a legegyszerűbb emberek örömeit, vágyait, de keserőségeit is. ez a szemlélet hatja át ma a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány politikáját. ezért tekint rád az ország népe szeretettel és bizalommal - fejezte be szavait dobi istván.

/folyt. köv./

18,48

19.10

2

bb. 66. kádár jános.... 1. folyt./ gy

a kitüntetés átadásánál a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány képviselőiben jelen voltak : marosán györgy, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, dr. münnich ferenc, a politikai bizottság tagja, államminiszter, apró Antal, biszku béla, a politikai bizottság tagjai, a minisztertanács elnökhelyettesei, fenér lajos, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, fock jeno, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, gáspár sándor, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára, kállai gyula, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, kiss károly, a politikai bizottság tagja, az elnöki tanács titkára, nemes dezső, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára és szirmai istván, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára.

/mti/

18,55

19.10

- 3 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 189-480, 269-500.
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 26.

bb. 1. az ötvös inga az atomfizikában

t tz/gk/gy/ki

1962. május 26.

a magyar geofizikusok egyesületében dr. renner jános geofizikus tartott előadást ötvös loránd egyik híres kísérletének legújabb, atomfizikai alkalmazásáról.

elmondotta, hogy a nagy magyar fizikus egyik legjelentősebb eredménye - amelyet híres torziós ingájával végzett kísérleteivel alapozott meg - évszázadok óta megoldatlan kérdés tisztázása volt; annak megállapítása, hogy a vonzóhatást gyakorló és a tehetetlen tömeg között semmiféle különbség nincs.

azóta megszületett az atomfizika, s ez az új tudományág egymás után fedezte fel az anyag legkisebb építőköveit, az elemi részecskéket és ezek pábjait, az antirészecskéket, amelyek az előbbiektől csupán ellentétes elektromos töltésükben különböznek. felmerült az a gondolat is, hogy az elemi részecskék és az antirészecskék gravitációs tekintetben taszítják egymást. ennek a feltevésnek a bebizonyítása egészen új távlatokat nyitott volna meg a jövő számára tudományos és gyakorlati tekintetben egyaránt: a taszító erő felhasználása például egyszersmindenkorra megnyitná az utat az ember előtt a legtávolabbi csillagokhoz is.

a kérdés tisztázására dicke amerikai tudós vállalkozott. kísérletképpen ötvös loránd torziós ingáját, illetve annak a korszerű technikai lehetőségek folytán némileg módosított alakját vette igénybe. már annakidején maga ötvös is elképesztő, 200 milliommódnyi pontossággal használta műszerét, majd a harmincas években dr. renner jános megtízszerezte ezt a pontosságot, most pedig az amerikai tudós még ötszörte pontosabban tudta a méréseket elvégezni. és éppen ezek a kísérletek döntötték meg a csábítóan ható feltételezést. kiderült, hogy az elemi részecskék két elkülönült csoportja gravitációsan sem taszítja egymást, a világűr megnödítésére törekvő ember tehát ezen a réven - sajnos - nem jut új energiaforráshoz.

ötvös loránd számára azonban ez a nemleges eredmény újabb nagy igazolás.

/folyt. köv./

- 1 -

Zseli